

27
7

Hoorte Eln

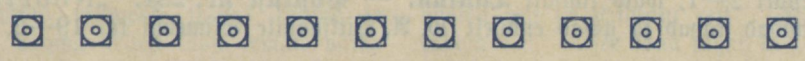
Puistee

Riigiraamatkogu.
№. B.5690..

0
sf. 7290
X

Foto Freimann

Nr. 1

1924

„Kristuse ja koguduse eest“

Eesti Usklikkude Noorte (Uskude waheline) C. E. Liit.

Juhataja: K. L. Marley — Kotsepu tn. 6—2

Kirjatoimetaja: J. Peipmann — Allika tn. 5—6

Laekahoidja: A. Pitkjaan — Siimeoni tn. 19—2

„Noorte Elu“ — toimetuse aadress: Kotsepu 6—2

„ „ — talituse „ Luise tn. 11

„ „ — kirjad „ Postkast Nr. 284

Üleskutse!

Kallis noor süda! Tuleta meelde aega, mil ilma Ünnistegijata käisid, veel enam tuleta meelde filmapilku, mil päästmise rõõm su hinge täitis — elu väärtuslikum filmapilt, täis rõõmu; õnnelikumat inimest siis ei olnud kui sina üksi. Rõõm, rõõm — olen päästetud!

O, su süda tunneb kaasa hingede päästmise tööle, eks!? Kuid oled selle heaks midagi teinud — et mõnigi päästetaks? Oled? Kui su süda hingede kahjust põleb — siis leiad küllalt teid ja võimalusi isiklikult töötada, ja kuhu su jõud ei ulata, sinna ulatab su armastus. Tunned ju meie reisisekretäre, kes end selleks on pühendanud ja andunud, kes südamest tahavad Jeesusele töötada — kuid seal vajavad sinu armastust, kaasabina **palves** ja **rahas**.

Sga töötaja on oma palga väärt, kuid mida nad kaugeltki ei saa.

Uus aasta, uued võimalused, kajutame neid, tuletame meelde oma kohustusi ja püüame südamest neid täita armastuses Jeesuse vastu.

Toetagem reisisekretäride kasvat — **toetagem ju seda kõige südamega palves antud annetega.**

Weel enam kui raha, vajavad öde ja wend eespalweid; ei ole sul võimalust rahaga toetada, toeta siis südamliku eespalwega: et Jssand neid wäega ja armastusega täidaks, neile head terwist annaks, ussed ja südamed awaks.

Et eelolewal aastal noorte päästetute hulk mõiks kaswada.

Wõta päästetud noor see oma südamele, sest see on su püha kohus oma ligemise vastu — ja ära pane vastu, kui Jssand sind käsi ohwerdada.

Päästetud noor — tanna päästja meelt eneses. Liidujuhatus.

Päästmine.

Jeesust Kristust nimetatakse Päästjaks, sest tema läbi sündis inimese päästmine ja lunastus. Mis asjadest siis Kristus meid tahab päästa? Jumalafõna annab sellepeale selged wastused:

1) Tema päästab meid meie pattudest. Matt. 1: 21; Jes. 1: 18.

2) Tema päästab meid kiusatusest ja aitab tanda. Ebr. 2: 18.

3) Tema päästab meid meie muredest. 1. Peetr. 5: 7.

4) Tema päästab meid meie waenlasist. Luuka 1: 70—75.

5) Tema päästab meid meie kurbtusest. Jlm. 21: 4.

6) Tema päästab meid igawesest surmast. Joh. 11: 26.

7) Tema päästab meid kõigist õnnetusist ja hädasohtudest. Laaw. laul 34: 5; 50: 15.

Kõik see ei tähenda veel, et meil ei peaks olema pattu, kiusatust, muret ega kipuks waenlasi meie peale. Aga see tähendab, et kõigis selles saame meie wõimust, ja kõigist neist päästetud. Kõige esmalt saab meil süda rahu. Olgu meil misjaguses seisuses, ehk tulgu mis tahes meil läbi elada, Jssand annab täieliku rahu, imelikult rahu, neile, kes tema juurde tulewad ja temale end annawad.

Oh sõber, kes ja veel rahutult käid, tule sinagi tema juurde! Joh. P.

Toimetuse poolt.

Kõige pealt armastatud „Noorte Elu“ lugejatele ja sõpradele õnnistatud ja head uut aastat! Sõmine number ilmub hiljaksjäämisega, mis on olenenud trükitiõja tööde rohkusest.

Kõik tellimised ja rahasaadetused „Noorte Elu“ asjus, palume mitte enam saata Luise tn. nr. 11 ega Mendri 2—1, waid lihtsalt Tallinn. — Postkast nr. 284. „Noorte Elu“ kuna kõik Liitu puutuwad rahad ja asjad endiselt w. A. Pitkjaanile Siimeoni tn. 19—2.

Noorte Elu

Gesti Usklikkude Noorte C. E. Liidu häälekandja

Nr. 1

Neljas aastakäik

1924

* *

Jehoowa eest ja Riideoni eest. Kohtum. 7:18.

Weel kolmgi aastat pole seft tagasi, kui ühes väikeses korteris koos wiibisid kogu noori. Seal rajati alus „C. E.“ liidu häälekandjale „Noorte Elu’le.“ Raste oli algus — liidu kassa oli tühi, wälisft toetust loota ei olnud, kuid mis täis oli — see oli usufarw. Palwes alustati siis tööd ja kantud usupalwest on ajakiri nüüd oma neljanda aastakäigu alguseni jõudnud. Neil aastail on ta mitugi korda suurte raskuste ees seisnud, kuid kõige kriitilisematel filmapilkudelgi juleti lehe saatus usaldades sirutada Jumala kätte ja Tema aitas läbi.

Jumal on annud „Noorte Elule“ laialdase lugejate, sõprade ning eespalwetajate ringi ja noored, kes ajakirja edu südames kandes, on aidanud teda laiali laotada, temale aastatellijaid koguda.

Meie lugejatele, sõpradele ja kaaswõttelejatele südamlit tänu ja terwitust uuel aastal!

Tulewik maalib üles suured ülesanded.

„Noorte Elu“ tähtsam ülesanne oleks ifka ewangeeliumi sõnumite kandmine noorte hullkadesse, sõjamehi Kristuse lipu alla walmistades ja neid edasi kaswatades. Puht waimulikluse, äratawate ja kaswatatawate firjatööde seas tahame ka mõned firjatööd tuua, mis selgitaksid usu wahefordi teadusega, kunstiga j. n. e. ja neid, mis tutwustaksid teisi uskujaid ning ilmawaateid.

Mitte väikese tähtsusega ei ole ka teine „Noorte Elu“ ülesanne — uskliknoorte töö organiseerimine.

Üleilmline Cristian Endeawor liikumine on wabameelne alliantslükumine. Ka Gestis on ta sellele platvormile püsima jäänud. Küll on wiimasel ajal ka üle Gesti alliantstöö mitmedki tuuled käinud ja mõndagi wabameelse rühma sellest tööst eemale paisanud. Kuid kindlas teadmises, et Kristuse riiki wõimalik üles ehitada ainult wennalikus armastuses, tahab

„C. E.“ liikumine endises wabameelsuses kõikidele Kristuse leeris wõttelejatele kätt pakkuda ühise edu pandina.

Üksmeel, armastus ja raugemata tahtmine Kristuse tööd teha peab C. E.-laste enda ridades kindlaks jääma ja weel kasvama.

Kui „C. E.“ liidu häälekandja tahab „Noorte Elu“ edendada usklikkudes wennalikult meest. C. E.-lasti tahab ta organiseerida üheks lahutamata kindlaks wõitmatuks hulgaks, kes usujulgusega wõiks maailmast, kui küdewast abjust hingi päästa.

Sellega on „Noorte Elul“ suured ülesanded, millede teostamine langeb toimetusele. Kuid omast jõust ja tarkusest ei wõi wiimane midagi korda saata. Minult kõigefõrgem wõib neile ilmutada seda, mis tarwilik noorte äratamiseks, kasvataamiseks ja juhataamiseks. Seepärast „Noorte Elu“ sõbrad, toetage toimetust palwes õnnistuste pärast.

Et trükitud sõna wõiks rahwa seas laiali laguneda — jels tarwis teda sinna kanda, ja et „Noorte Elu“ wõiks edurikkalt mõndagi oma ülesannetest läbi wiia, siis peaks tema lugejate ringkond hästi suurenema. „Noorte Elul“ on wõitlusi aineliste raskustega, temal on raskeidki wõitlusi nendega. Teie wahendate neid raskusi ja aitate teda tema töös, kui suurema hoolega püüate lehte laiali laotada. See on juba iseennast arusaadaw, et iga C. E.-lane peaks oma häälekandja aastatellija olema, kuid sellest on wähe — iga C. E.-lane peaks teisi aastatellijaid — lugejaid juurde wõitma, ta peaks koosolekul, ka tänapwatel, majades „Noorte Elu“ laiali laotama.

Hüüe „Jehoowa eest ja Riideoni eest“ kõlas kord Moore mäe künngastel Zisaelile wõitu tuues. „Jehoowa eest ja Riideoni eest“, „Kristuse eest ja Tema rahwa eest“ — see sõna tahab ka „Noorte Elu“ hüüdsõnaks olla wõitluses Kristuse sõjawäe leeris.

Jõhnd toetagu meie wõitlust! Toimetus.

Uue aastaga astume jälle uude ajajärku. Uued sündmused ootavad, mida peame läbi elama. Teg on imelik jõud, mille vastu ükski ei suuda hakata. Kõik surelikud on sunnitud tema wärawaist läbi astuma. Mõnele on wana aasta wäga meele järele, kuid peab tema jätna, ja uut, mis temale ehk teisi asju kuulutab, omaks wõtma. Tegadel on wõim, mis asjad ära määrab inimeste tahtmisest küsimata. Jumalafõna räägib, et tarwis ära mõista, mis iga päew ja öö meile kõneleb. (Laul 19: 3.) Iga möödunud päewaga on meie elukanga otsast üks küünar ära lõigatud. Iga aastaga oleme oma määratud teekonnaft tuhanded werstad selja taha jätanud. Elades ei tule meie möödaläinud päewad enam tagasi. Elu, mis kämbla laiune, läheb lennates mööda. Päewa kannul tormab öö, mis kõik elu wõimsalt oma pimeduse kaisju haarab. Iga uus aasta ütleb: „Wõib olla, et on wiimane.“ Kuid iga päew kuulutab meile seda päewa, millele enam ööb ega hingamist ei järgne. See on suur Iseanda päew, mis tuleb nagu waras, mitmele üsna ootamata; millal kõik nähtawad asjad rafkudes hukkuwad, (2. Peetr. 3: 10.) millal Jumal maailmale õiget kohut mõistab, ka meie elu ja tegude üle (Ap. t. 17: 31). Jumala aegadel on suur tõsidus. Iga uus aasta kirjutab meile uue numbri. Kui seda numbrit tõsiselt uurime, siis leiame selle juureft saladusliku allkirja. Selle nimi on „Amen,“ see ustaw ja tõsine tunnistaja. (Zlm. 3: 14.) See A ja D; maailma alguse ja otja määraja. Ta tunnistab 1924. aasta numbriga jälle waikselt ja armsalt iga südamet vastu: Inimese laps, oh mõista, et nii mitne aasta eest olen ma sinu heaks maa peale tulnud. Ma olen ju kirba elusse tulnud rõõmu tooma. Ma tahan find aidata igal ajal. Ma wõin find päästa su õnnetuft elust, patu wõimuseft, mida sa päew-päewalt orjad. Ma tahan find lunastada igaweseft kohtuft ja kõik sinu süüd ja efsitused andeks anda. Ma wõin ja tahan sulle uus elu anda, mis igawesti kestab. Jeesus tunnistab seda. Tema aegade tõsidus on õnnistuse wägi. (Jes. 33: 6.) Kas oled sa seda wäge vastu wõtnud, mida Ta sinu õnnistusefs pakub? Kas oled Teda sellepärast tõsiselt palunud? Kas on sul teada üks aeg, nii kui ap. Paulus räägib: Et nüüd on meie õnnistus lähemal, kui siis, kui meie usklikuks saime. (Room. 13: 11.) Wõi on asi hoopis teisiti läinud. — Oh, kuidas tarwitame meie usuelus seda õnnistuse wäge!

Kes seda tunneb, see ei taha üht päewagi ilma elada. Kõigis elutormides ja wõitlustes wajame ikka õnnistuse wäge ja warju. Ja waata: Jumal paneb oma õnnistuse kui müüri meie ümber (Jes. 26: 1—4). Sõber, sina ise tead, mitu aastat on Jeesus oma õnnistuft sulle pakunud. Ka neid aasta numbreid tead sina, mille alla sinu nimi on kirjutatud. Kas sa oled juba Jeesuse vastu wõtnud: On Ta täna juba sinu Õnnistegija? Kui mitte — siis pole sul weel õnnistuft. Su elu on kaduw. Sinu rõõmud lõppewad walus. Sa elad pattudes ja oled igawese kohtu alune. Hukatus, millest sa alles päästmata oled, ruttab iga aastaga ligemale. Wõib olla, et sa oled ju kümned aastad omast elust niiwiihi kao-

tanud. Oled ka iga uue aastaga uut nõu pidanud ehk töotufigi teinud, milles sa lubasid ise oma elu parandada ja uuendada, aga midagi pole aidanud. Kõik on wana wiisi jäänud. Maailma armastus ja patuhimu ei ole sinust lahkunud, nad walitsewad weel praegu su südames. Sagedasti teed sa seda, mis sa isegi ei taha, kuid sa pead tegema. Eks niijugune elu ole hirmus juba siin, weel enne kui kohtupäew jõuab: Kuid ma ütlen weel midagi: Weel hirmsam on see, et sa niijuguses elus ennast usklikuks pead. Ei see pole usk ega elu, millega Jumala kohtuft wõits pääseda. Sa küsid, mispärast peab see nii olema? Ma ütlen: Just sellepärast, et sa Jeesust niijugusena kui Ta tõesti on — põlgad. Sa lased igawest armastuft aastate kaupa wäljas südametuft taga seista, kuidas wõid sa siis abi saada. Wõib olla, et mitmele, kes neid ridasid loewad, on käesolew aasta wiimane. Oh mõelge selle peale! Teg on tõsine, ja nõuab meilt tõsist elu. Ara lepi ainult sellega, et sa kord oled usklikuks saanud, ehk käid weel praegu hoolega nende hulgas.

Waata dieti, kas sinu elu on juba kõik uueks saanud? Wõi leidub sul weel küll, mis wana on. Paljude usklikkude elu on kui wana kuub uute lappidega. Nad pole siis, kui neid äratati, patuft mitte dieti üles tõusnud. (1. Kor. 15: 34.) Sellepärast on nende waimu elu lapiline paik ja suruuhaud, kuigi wälispidi ilusasti lubjatud wõi wärwitud (Jes. 65: 4.). Ja kuidas wõib Püha Waim, see õnnistuse wägi, nendes elada? Ei; seal on lihameel, ja päris surmahais, sest et see mitu aastat niijuguses haaas olnud. Aga usu, et Jeesus tahab sel aastal find niijuguseft haaust wälja hiiüda. Kuule ometi Ta armast häält, kes praegu hiiüab; anna oma süda minule. Sa mõtled, eks ma ole ju ammu seda teinud: See on ju kõigile teada. Ja kui ma nüüd peaksin seda uuesti tegema, siis tuleb minu waimulik tiijus kõigile teatawaks ja ma jään teiste meeleft narriks: Keegi enam mind ei usalda. Olgu peale nii. Pareim inimeste meeleft jõledaks saada, kui igaweseft õnnistuseft ilma jääda. Jeesus tahab su terve südamet omale, muidu ei wõi ta terve elu uueks teha. Tema on kuningas. Tahad sa, et sinu elu kuninglikuks, Tema sarnatseks peab muutuma: Siis astu sina ise aujärje pealt maha, anna kõik walitus Tema kätte, palu Ta troonile tulla, ja saa Temale sõnakuuljaks ja ustawaks alamaks. Siis saab ka sinu kohtu see sõna tõeks: Kes aujärje peal istub, see ütleb: „Waata, ma teen kõik uueks.“ Jah, kes Kristuses — Tema riigis elab, see on uus loom. Kõik wanad asjad on mööda läinud. (2. Kor. 5: 14.) Mis wana, see on kadumise ligi. Armas sõber, su kuningas, kes seda tunnistab, on ka sinu kuningas. Ta läheneb sulle uuel aastal jälle uue armuga. Ara põlga, kui ta nii alandlikult ja madala wiisiga su juurde tuleb. — Wõta Ta kui kuningas vastu usus ja armastuses. Ehk tuleb Ta sulle weel wiimast aastat. Pea kallits aega, mil ka Tema seadusesse wõid astuda! Oled sa Tema vastu hooletu, külm ja armastusetu, siis tea, et oled juba nüüd ja kord igawesti üks Tema waenlastift. See on kardetaw. (Luuka 19: 27.)

Täieliku Jumalale äraandmise tee ja õnnistus.

G. Steinbergi järele Joh. Sarow.

Jef. 53: 12.

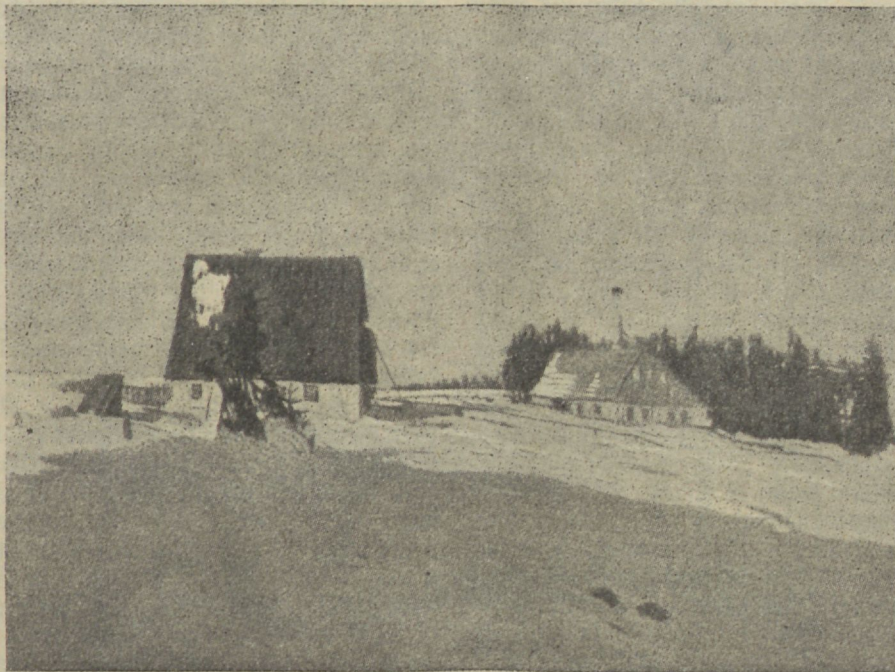
Täieliku Jumalale äraandmise tee ja õnnistus on meie ülemaltähendatud jalmis ära näidatud:

esmastl tee.

Talleft loeme meie: „Ta on oma hinge surmani wälja tühjendanud,“ see on: surmale annud. See on õige wiis oma elu ära anda. Äraandmine peab äraandmine surmale olema. Me anname oma elu selleks, et seda kaotada. Sedasugust äraandmist kinnitab Püha Waim pitseriga. Teda ei ole enam waja korrata. Kui meie oma elu pärast äraandmist ifka jälle tagasi wõime

nurka paneb, kas meie oma töö eest kiitust ehk laitust saame, kas meie walguses tohime käia, wõi pimedail teil peame astuma, seda kõik wõtame Tema heast käest wastu.

Meile saab sellest küll, kui teame, et Tema meie elu oma kätte on wõtnud ja meie Temaiga ühenduses tohime olla, kuna muidu meie äraandmine muud ei oleks, kui miski loteriimäng. Meie oleme just sellepärast oma elu Tema kätte annud, et meie teda omas käes ei wõinud kaotada. Oleme ju teda kofje ära päästnud, kui kusagil teda kaotama pidime. Aga Jumala käes wõime me oma elu

Talwe rahu

wõtta, siis on näha, et meie äraandmine weel täielik pole olnud. Püha Waim ei ole seda pitseriga wõinud kinnitada. Wõib ju ka küll õigestl teest kõrwaleminekuid ette tulla. Siis aga noomib Püha Waim nii waljusti, et effinud hing ennem surma lähel, kui et weel kord sõnakuulmata on ja sarnast karistust läbi elab. Talle tundub, kui peaks ta selle all kokku langema: sest mida ligemal hing andumises Jumalale seisab, seda enam „himustab Waim kadefuse wastu“ nagu apostel Jaakobus ütleb (Jaak. 4: 5).

„Ma olen oma südame täiesti ära annud ja ometi puudub mul rahu,“ ütles mulle keegi usklik öde. Kui meie oma äraandmise eest midagi muud ootame kui seda, et Jumal meie elu oma kätte wõtab ja sellega teeb, mis Ta tahab, siis ei ole meie äraandmine weel äraandmine surmale olnud. Kui Tema siis meid pruugib, wõi

Tema tarwis kaotada ja see tähendab seda leida. Meie ei taha enam ise endid wõita, waid laseme Jumalat endid wõita. Nii wõidame alati. Siis seob meid iga walgusekiir ülevalt kindlamini täieliku Jumalale andumise altari külge. Siis tulewad meie kui Jumala-armastajail kõik asjad heaks.

Teisels paneme tähele
täieliku Jumalale äraandmise õnnistust.

Risti küljes näis Talle elu ja tee kui suur pettumus olewat, aga risti kohal seisis Jumal ja walwas püha hoolega, et surmale antud elust midagi kaotfji ei läinud. Et Ta oma täeliku elu surma andis, saatis see lunastuse. Nii jai Tema äraandmine surmale allikaks, kust Püha Waim eluwett wõib wõtta ja wäfinud inimjugu kosutada.

Juba Tema elus ei olnud midagi, mis tarvitama-
 tuna kõrwale oleks saanud pandud: Püha Waim wõis
 seda elu samm-sammult Jumalariigi ülesehitamiseks
 tarvitada. Sellepärast on su kohus selle, kui Jumala
 halastuse peale waadata, nagu Paulus (Room. 19: 1.)
 ütleb, et ja oma elu altarile tohid panna. Niikaua
 kui elu su omas käes on olnud, oled ja teda tühja
 raisanud; nüüd aga tohid ja teda altarile panna, kus

ta aineks saab, mida Püha Waim Jumalariigi üles-
 ehitamiseks wõib tarvitada. Ka sinu elu peab allikaks
 saama, kust Tema teistele wõib wett wõtta, mida ta
 teistele eeskujuks wõib seada, nagu Abrami, Pauluse,
 Georg Mülleri, Dorothea Trudeli elu. Ja selles seisabki
 täieliku Jumalale ärandumise õnnistus: midagi tuleb
 meie ellu, mis ialgi ära ei lõpe, waid mida Püha Waim
 alal hoiab ja teiste õnnistujeks tarvitab.

Uflik tütarlaps omas kodus / Isabella Reini järele.

„Kõik, mis ja ette wõtad, tee kõigest südamest,“
 ütles tark wanajõna. Kas on need sõnad makswad ka
 uskliku elus? „Üht head nõu annan sulle: kui algad
 oma majapidamisega, ära wõta omale usklikku teenijat,“
 räägib elatanud naisterahwas tütarlapselle, kes mehele
 läheb. „Miks siis?“ imestades küsib teine, sest ta on
 õppinud usklikust teenijast lugu pidama. „Sellepärast
 minu armas, et nad kõik oma aja kirikus käimisega ja
 waimulikude raamatute lugemisega ära tarwitawad
 ja mund ei taha teadagi.“ Wõib olla, oli see naiste-
 rahwas just usklikteenijate wastane, mina usun, et tema
 märkus siiski omaist kohast ka osalt tõsi on. Aga ma
 tean ka, et on tuhanded usklikud teenijad, kes peale-
 pandud kohustused täpselt täidawad „ei mitte üksi kui
 inimese teenija, waid ka kui Isjanda julane täidab ta
 oma Jumala tahtmist kõigest hingest.“ Aga nendest,
 kelle kohta käis tema märkus, wõib öelda, et nad on
 wäheste teadmise pärast ära effinud ja arwawad Isjanda
 teenimist ainult mõne wälise tombe asjaks, kuid ta peab
 olema mõjuw kõigis meie elus. Keegi teenija oma
 ümberpöörmist näitas sellega, et kõik tööd tegi kui Kris-
 tusele, pühkis ta tolmü ära põranda tekkide alt, mida
 ta enne ümberpöörmist mitte ei teinud, — selleparast,
 et teadis, Tema silmad näewad ka seda, mida ta tege-
 mata on jätnud. Tema sai täielikult aru „pühaelu“
 mõttest — ta ei jätnud oma igapäewast tööd tegemata,
 waid tegi nüüd pärast ümberpöörmist weel suurema
 hoole ja tähelepanuga. „Mii kui Isjanda julane,“ see
 peab meid enam ja enam õhutama tööle meie elus.
 Ainult üks soov, olla täielik — on väga wähe. Tihti
 paistab meile, et meie pole täiussele jõudnud, sest et meie
 ei taha Kristuse surma ligemalt tundma õppida.
 Ta surm päästab meid karistusest pattude pärast ja
 wabastab meid ta wõrkudest; sellega paljud usklikud
 ennaft rahustawad ja on rahul sooviga, elada uut elu.
 „Meie patud ta ise on ristil kannud, et wabaks saaksime,
 et elaksime õigusele.“ Meie ei pea mõtlema, et juur
 õhwer on selleks toodud, et taewas oleks täidetud wabas-
 tatud, päästetud kurjategijatega, waid et maailm oleks
 täidetud Jumalalastega, kes Püha Waimu juhatusel
 lähewad, üles kõrgesse, oma Isa kodusse. Taawet
 ütleb: „Looda Isjanda peale ja tee head.“ Paljud
 rõõmsasti loodawad Isjanda peale, kuid see juures
 teewad iftagi kurja ehk elawad tühja elu. Nemad
 arwawad, et nende elul ei ole tähtsust, et see ükskõik
 on, kuidas nad elawad, kes nad ka on, kuidas nad ka
 ujuwad — ainult et nad õndsasti siit ilmaft lahkuffid.
 Kristus tuli andeks andma inimese paljud patud ja
 annab ka jõu elada pühasti. Kas tunnistate teie, et

Õnnistegija ristisurmaga ka teie wõite patule furnud
 olla ja et teile on wõimus antud elada õiguses? Kas
 teie seda teate, siis peab olema teie elu täielikult krist-
 likus teenimises. Kui tarwilik on, et kõik wäikesed asjad
 igapäewases elus meie hästi teekfime, niisama kui meie
 tahame pühapäewakoolis kõik hästi teha. „Koh, nüüd
 wõin ma rõõmsasti laulda ja wennakefe sukki nõeluda!“
 hüüdis rõõmsasti tütarlaps, aastat neliteistkümmend.
 „Ennem ma ei wõinud sukki nõeluda ja laulda, aga sest
 ajast, kui ma Jeesuse Kristuse oma olen ja teda armas-
 tan, wõin ma nii-teha!“ Uskuge Jumalalapsed, et kõige
 parem abinõu päästmiseks on, — elu täis Kristust,
 mis on alati õnnelik ja rahulik. Tõsine ristiusk
 selles, et kõrged mõtted seame meie igapäewasesse ellu,
 ei mitte elu lõpul, ei mitte ainult mõni tund, waid kõik
 elu ja kõik tunnid olgu temale elatud. Tõsine ristiusk
 ühendab kooliõde ja kooliõpetajannasid, naisterahwas-
 kes kõrgest hooft ja ka toatüdrukü, kõiki ühesuguseft
 kohustab ta elama täieliku õnnistuse elu. Tihti ei mõis-
 teta täieliku pühitfuse elu dieti. „Annike oli meele-
 päraline tüdruk, kui ta weel püha ei olnud!“ waimus-
 tusega hüüdis ta wend, aastat seitseteistkümmend.
 „Nüüd aga, kui ta on hakanud teise ristiusu järele elama, ära
 mine ligi. Kui toon koju ühe uue noodi, siis on tal
 väga tegemist sika kudumisega ehk palitute õmblemisega
 waeste tarwis, selle asemel, et aega leiaks mulle ette-
 mängimiseks. Selle asemel, et naeratada, kui pööran
 ta poole palwega kinnast parandada, siis omandab ta
 nii põlgliku pilgu, mis mind südamest haawab. Ja
 mis siis, ütlen weel teile salabuse, ma läksin pillardit
 waatama — kuidas mängitakse, läksin ainult selleks,
 et teda narrida, tahtfin teda sundida järele mõtlema,
 mis ta teeb — aga see mäng paistis nii lihtne olewat,
 et ma ise hakkasin proowima ja minuft sai hea mängija!
 Seal kõik suitsetasid ja et mina teistest mitte maha ei
 jääts, hakkasin ka mina suitsetama. Mii siis Annikese
 ristiusk andis põhjust, et ma hakkasin suitsetama, nii-
 sama ka pillardit mängima.“ Kardan, et see ei ole
 ainuke näide. Oh, misjuguine hirmsa pimedus! Mis-
 suguse hirmsa wea teete teie järelmõtlemata teoga —
 et teie ei tea, mis Õpetaja käsib. „Kas teie tütar teeb
 teie maja õnnelikuks?“ küsis kord jutlustaja emalt, kes
 rõõmustas, et tema tütar waimulikludes asjades hästi
 edasi on jõudnud. Kodune elu peab olema mõõduk-
 usuelule. „Las õpetawad ennem oma peret!“ ütleb
 Paulus (1. Timot. 5: 4.) noorte leskede kohta. Kui
 ta ka praegu meie keskel oleks, ta wiiks ellu oma mõt-
 ted meie tütarde, meie õdede juures. Annike effis, mõeldes
 rohkem waeste peale kui oma koduste peale. Annike

arvas, et waeleid aidata on piiblis fästud ja jellega elab tõsiit jumalafartlikku elu, selleasemel, et kodu olla omal kohal, armastufega wenda teenides ja teda Ünnistegija juurde juhatahes. Aga Tema filmad näewad meid läbi ära, mis meie mõtleme, Ta kaalub meie heateod, — kas wõib ta meile öelda: „Hea, minu truu julane!“ Minu armjad lugejad, pidage meeles, et teie üft peab olema walguftes! Teie töö teiste kasuks peab olema neil tundidel, mis täiesti teile wabad on. Aga kui teie, kui tütar, ei ole olnud tähelepanelik ja sõnakuulelik oma wanemate wastu; kui teil kui õdedel ei ole head tahtmist oma wendafid kõrgemale paremale ja puhtamale elule üles äratada — kui kõik seda teie ei ole weel õppinud oma ufuelus, siis peate üht paremat elu hakkama elama oma Jumalale — see on elada

eluga, täites Tema tahtmist. „Häda nendele, kes ei täida oma wanemate tahtmist ufuelus! Häda neile, kes ei ufalda oma wanemaid, wäärilife, kohustatud ufaldufega. „Ole hea, ära räägi emale mitte sõna sellest, mis ma sulle praegu rääkisin!“ fofistab noor tütarlaps oma sõbrannale, ufaldades — et tahab teenida ja elada Kristufele.“ „Miks siis?“ inestades küfib see. „Kas tõsi ei ole ära teeninud ufaldust sinu ema, see, kes sind hoidis kui olid wäike, ümbritfes hella armastufega sinu noorust, palus sinu eest igapäew nii, kui ial ema oma lapse eest oskab paluda, nii mõndagi rõõmu sinuga ühes elanud. Teda üfti peafsid ja täielikult austama ja ufaldama. Kas tõsi, kaid ja temaga halwe-

mini ümber kui oma sõbrannadega?“ Ei Miili, armjate, sellega rikud ja ainult ennast ja oma ema. Oh, kui paljud nii kui meie Miili on ära faotanud ufaldufe oma wanemate wastu. Minu armjad, teie ei jõua dieti hinnata oma wanemaid, kui wäärtuslikud nad on. Oh, ärge oodake, et nende surm teile näitaks, kui palju õigust oli neil teie mõtete, aja, teie armastufe kohta. Olge nende wastu awalikud, kandke kannatades nende wanadufe nõrkused. Käige nendega nii ümber, kui teie tahate, et teie oma lapsed teiega ümber käifsid, kui wanadus kätte tuleb. Ja teadke, et igal juhtumisel, kui teie ohwerdate oma armastust nende heaks — teie austate oma Ünnistegijat, kes oli „sõnakuulelik oma wanemate wastu“ ja jättis meile selge juhatus, öeldes: „Austa oma isa ja ema, see on esimene kasufõna töotufega.“

Armjad wanemad õed! Kas teate oma juurt tähtsust kodufes elus? Teie kodusolek kahtlemata awaldata mõju nooremate wendade ja õdede peale; kas teie ei taha hoolitfeda, et hea mõju oleks teil oma wendade ja õdede keskel. Keegi wäike tüdruk palus lord nii: „Armas Issand Jeesus, palun sind, tee meid kõiki kõlbawaks, kauniks sinule!“ Kust wõis ta niifugufe palwe õppida? Alaline kõnelemine selle üle wiis seda armjateft kindlale arwamifele, et olla kaunis — tähendab olla õnnelik. Oh, misjuguft juurt mõju awaldataw wanemad õed oma nooremate peale. — Ja kui teie alati palawas palwes otfite abi ja juhatus, siis Issand wiib teid õigel teel edasi ja need, kes teiega ühes tulewad, ei effi ära, waid käiwad ühes teiega ka Kristufe järel. Teie peate ka wäga ettewaatlikud olema sõprade wali-

misfes ja peate oma eluga näitama, et olete päästetud. Teie peate ka wäga ettewaatlikud olema raamatute walimisega ja mitte niifugufeid lugema, mis wõiwad halba mõju awalbada, nimetamata sefsuaalfetefst romaani-dest, mis haigusena wõiwad mõjuda inimese peale. Ei saa mõjurikkalt wõidelda halbade raamatute wastu, sest et nende laialilaotamine ja mõju on wäga suur. Kui nii mõndagi peab finni ufuelus armastus oma ilufate riiete wastu, siis weel rohkem peab finni Issanda teenimist romaani-dest lugemine. Need, kes armastawad romaane lugeda, magawad romaani peapadja all, nende uni on rahutu, neil on raske oodata järgmist päewa. Ta seifab neil tahti töö

P. Sink

Waiksuses

juures ja ka jalutades wõtawad nad romaani kaasa. Ka söögilaua juures loewad nad, loewad fenni kui wäsitaw ja kahjulik lugemine uimastab nad samuti, kui rohke alkoholi tarwitamine. . . Kas tõesti meie liialt juurendame?! Waadake ford neid naisi, kes ennast õnnelikuks nimetawad, kes elawad külluses. Waadake ford nende kodust elu, nende haledat seifordia ja teie tõendate kindlasti, et meie ei ole liialdunud ja et romaani-dest lugemine tõeliselt rikub südame ja elu samuti kui wiin. Üks Ameerika ajakiri kirjutab wäga dieti, mis nii oli: „Peale joowastawate jookide on patu allikaks rohke romaani-dest lugemine.“ Alaline sefsuaalfete raamatute lugemine meelitab meid, äratub armastust kõiksugu pahela ja patule. Wa tähendan neid raamatuid, mis on moodi läinud sajan-dest pere-

fondades, ka juuremates linnades; neid lehti, mis alati on näha meie noorsoo kätes. Neid loetakse wabalt foolis ja fodus, wõõrastemajades, wagnites ja auru-laewadel. Süda kirjub kramplikult walust kofku, kui näed, misjuguft kirjandust nüüd ostetakse, kohe esimesel päewal pärast tema ilmumist. Ma ei taha öelda, et iga raamat oleks kahjulik, wõib olla, et lihtsalt rumalus wõi tühjus on, aga „Meeletuma tühjus on patt.“ (Sp. f. 24: 9). Wanem öde majas on wastutaw, sellepärast peab ta wäga ettevaatlik olema, nii hästi sõnades kui ka teos. „Mina tihti mõtlen,“ räägib noor usklik tütarlaps „miks armastawad minu öed kunstilli ja ehitwad end nendega. Aga mina tahan riides käia lihtsalt ja loobuda mitte-tarwisminewatest asjadest. Raha, mis ma sellega hoian, annan misjonitöö heaks.“ See armas tütarlaps sai ka kohe kiita, seft ta wend ütles: „Minult need, kes tahawad näidata, et nad ilusad on, kannawad rooßiõid kübara serwal, aga meie Ella on tõeliselt ilus ja sellepärast pole temal rooßiõid tarwis.“ Kuidas wõite teie öelda oma kohta, et teie rahus elate, aga siiski liig palju muretsete oma riiete eest ja teete hoolega moe järele. Dh ärge ekfige, see on ebawagadus. Lugege piiblit ja paluge ühes teistega. Ara jää seisma edasiminemisel, et teised seda näeksid — ja sinu töö oleks kõik tühine. „Kui raske,“ ütleb üks usklik tütarlaps, pärast aastast usuelu „on rääkida oma kodustele. Ma wõin rääkida oma sõbrannadega, kuna ödedega on mul wäga raske rääkida õnnistuse teest.“ Aga Andreas esimesena leidis oma wenna Siimona ja rääkis temale „meie oleme Messtase leidnud!“ Ja wiis ta Jeesuse juurde. Ei olnud raske arusaadawaks teha Klaarale ta mõju ja wastutust nooremate perekonna liikmete seas. Ja argtuse peale maatamata lubas Klaara õhtul oma ödedega ühes koos piiblit lugeda. Wärisewal häälel küsis ta noore-

malt öelt, kui kahesefi seijiwad kamina ääres: „Kas tahad ja minuga ühes lugeda üks peatükk piiblit? Ma arwan, see toob meie mõlematele kasu.“ „Wuidugi, minu armas, tahan, ju mitu nädalat on see minu südame soow olnud!“ wastas teine südamlisult. Nii algas suur töö seal majas. Agusel kogusid ainult öed, siis tulid ka teenijad. Piiblitugemine oli kord nädalas, sel õhtul kui ka sõbrannad tulid Jumalafõna kuulma. Ka teile, noored õefesed, on mul midagi öelda. Arge arwate, et teie ei awalda mõju, sellepärast, et noored ölete. Teie wõite samuti teisi ümber pöörda kui teie wanedadki öed, olgugi weel, et teie aastad on tulemata, et teiste kasuks töötada. Kuid siiski mõnikord on ka wäikesed öed suurtele õnnistuseks. Wäike tütarlaps mängib sealsamas toas, kus ta öde ennaft riietab peole minemiseks. Korraga jookseb wäike Nelli unustades oma mänguasjad öe juurde. „Dh, kui ilusad kiwid need on, Annike!“ hüüab ta öele otja waadates, selle juustes kalliskiwid särawad. „Kas on ka kalliskiwid sinul taewases kroonis?“ jättab ta edasi. „Mis ja tahad öelda, Nelli?“ küsib naeratades öde. Nelli wastab: „Wanaija jutustas mulle, et need, kes aitawad teisi õnnistuse teele, siis särawad nende kroonis kalliskiwid, — kui nad lähewad Jeesuse Kristuse juurde igawesse fodusse.“ „Mine parem magama,“ ütles Anni rutusti, suudles õefest ja ruttas toast ära. Aga sõnad, mis ta oli kuulnud, ei läinud ta meelest. Kohe tahtis ta neid sõnu unustada, siiski kõlasid ta kõrwus, peol olles, ka tantfuajal ei läinud need sõnad ta meelest, kuni walutawa südamega sõitis ta koju. Seal rutusti jooksis ta tuppä oma wäikesse öe woodi juurde ja nuttes sõstistas: „Sinul, armsake, on kalliskiwid taewases kroonis, seft siin sinu woodi juures annan ma ennaft Jeesusele Kristusele!“

Jaapanlase Yamamuro elust / Wabalt R. L. Marley.

Mie laseme Yamamurot kõnelede: „Kas wafin ma üles maal ja olin konfutziuse usuline. Ilma et oleksin sel ajal midagi Benjamin Franklinist kuulnud, wõitlestin ma kui temagi wõitlusi isiklise elu puh-tuse pärast. Iseäralise raamatupidamise läbi püüdsin oma heategude ja eksituste üle saada ülewaa-det. Kurklik oli pilt. Pattude ning eksituste mustade märkide read kaswafid kohutawalt, kuna heategude leheküljed tühjad sefsid, ainult mõni haruldane heateo märk oli näha. Jätsin raamatupidamise ja sõitsin 14-aastaselt Tookiosse, et leida abi ning parandada oma kurba seisukorda.“

Teenistuse leitsin ühes suures trükkikojas. Umbes paarjada tödlist olid siin ametis, kes minu peale wäga halba mõju awalbasid. Kiirelt läks elu mul alla poole. Hakkasin suitsetama, jooma ja tegema, mis hullem oli. Ühel päewal, kui üle suure filla sammusin, nägin selle nurgal üht noormeest seis-wat ja Jumalafõna kuulutawat. Esmalt tõmbas mind uudishimu, siis aga äratati mu südametunnis-tus, mis täielise pöõrmisega lõppes. Töökojas otsi-sin usklikke sõpru, kuid neid ei olnud leida.

Hakkasin koosolekuile ka oma kaastöölisi kutsuma, kes end wabandasid wafimusega ja aja puudusega, pealegi olla kõned liig rasked, milledest nad suurt midagi aru ei saawat. Ma tundsin; et neil oli õigus, jutlused olid tõepoolest liig kõrged madala rahwa tarwis, sellepärast palusin ma, et Jumal minust tööriista teeks kõige madalama rahwakihi jaoks — ühe tõfise waestejutlustaja.

Uhe uskliku sõbra lahkel toetusel sain ma minna weel üheks aastaks kooli, kus muu seas lugefin kuulsast usumehest Neeßimast. Mu palawam soow oli pääfeda tema juurde Dofschitja kooli, et nii õnnis-tatud mehe otsekoheste mõju all kaswada. Puudub selleks aga tarmiline raha.

Juhuslikult sattus mu pihku raamat Georg Mülleri üle. Kui suurem ime paistis mulle see, kuidas see mees palus ja uskus ja kuidas tema palwed kuuldi. Tärkas mõte: Kui Isjand tema palweid kuulis, miks ka mitte siis minu omi? Jumal ju teab, et ei omakasu ega au pärast ei taha saada haritud, waid tema nime kiituseks. Kui ilma-likud isad oma poegadele tarmilise raha õppimiseks annawad, miks ei peaks minu isa seda ka tegema,

kes taewas on?! Ufk ei jaanud mul häbistatud. Isfand aitas sammust sammu. Tema andis mulle raha, et wõisin sõita Rijotasje ja teha wastuwõt- mise eksami doshische koolis. Rõik läks hästi ning mind wõeti kooli wastu. Puudus raha kooliraha tajumiseks, niisama ülespidamiseks. Ma palusin ja paastusin palju. Kurklik oli wiibida siin linnas õigusega astuda kooli, kuid raha puudusel seda ometi mitte teha wõida. Tundsin kindlasti, et Jumal mind siit mitte häbistatult ära ei saada. Ja ta ei teinud ka seda.

Keegi wiimase klassi õpilane, umbes wiis wõi kuus aastat minust wanem, tuli kord minu juurde ja hakkab minu elutingimiste üle pärima. Küüsin imestanult, kuidas tema selle peale tuleb minult seda pärida. Rääkis, et igal hommikul ja õhtul 1. Kor. 13. peatükki loeb, seda suurt armastuse peatükki, et Kristuse armastuse waimuga täidetud saada. Kui siis wiimased korrad seda peatükki luge- nud, olla Isfand ta filmad avanud ja tema tähele- panu minu peale juhtides öelnud: „Seal on juhus, minu nimel armastust üles näidata.“

Kui temale nüüd puhtsüdamlikult oma majandus-liku kitsikuse üles rääkinud, andis tema mulle tarwilise summa kooli astumiseks ja rääkis ühisköögi kokaga läbi, nii et asjade pesemise ja lauakatmise eest prii sõõgi sain. Wiimaks lubas ta ka üks aasta mu kooliraha — umbes 300 Emk. kuus — ära maksta.

Nüüd olin siin õnnelikult igatsetud koolis. Mõne aja pärast arwastid mu kaasõpilased, et see ikka ei lähe, et neid teenin ja maksid koos mu sõõgiraha ära, nii et kõigist mu töõdest wabastasid. Nii oli mul siis mureta elu: Sõõgiraha maksid kaasõpilased, kuna kooliraha eest muretšes mainitud noor wend. Rusk tema tarwilist raha wõttis, ei tulnud mul meelde küüfida; jah, ei mõelnudki selle peale, sest wõtsin kõik wastu oma Jumala käest ega mitte inimestelt. Teda ma tänasin filmaweega kõige hea eest.

Umbes aasta pärast jäi õpilane, kes minu kooli- raha maksis, tõiselt haigeks. Pärast lõpueksameid jäi ta kopsupõletikku ja pidi haigemaija paigutatama. Rääsin teda seal tihti waatamas. Wiimasel korral oli ta juba nii palju paranenud, et õhu käes atas wiibis. „Tule, istume siia murule,“ ütles ta mulle. Maha istunud rääkis ta nüüd saladusi, kuidas mulle kooliraha oli muretšenud. „Sa wist ei tea, et mul omal midagi ei ole. Olen waene. Et sulle tarwi- list rahasummat saada, läksin ma ühe misjonäri juurde ja palusin temalt töõd, mis mulle tarwilise summa sisse tooks. Misjonäril oli lehm ja ta tegi mulle ettepaneku umbes 4 kilomeetri taga asu- wale misjonärile iga hommiku ja õhtu wiita piima, mis eest mulle tarwisminewa summa tahab maksta. Seda ma ka tegin. Tükk aega läks kõik hästi. Siis tuli aga päew, kus üht teist kaasõpilast filma- sin, keda arwasin jarnafeski seisukorras olewat kui sinagi. Wõtsin ette ka tema heaks midagi teha ja lubasin ka temale kooliraha muretšeda. Aega ei leidnud ma enam ühe uue teenistuse tarwis, selle- pärast otjustasin omast rahast, mis iga kuu sain, 600 Emk. — pool anda teisele. Oma ülespidamiseks ei jäänud enam pea midagi. Lootsin, et ehk ikka kuidagi jätkub, kuid ei jätkunud. Ma nälgin.

Kui hommikul ja õhtul piima läksin wiita, pidin ma läbi lossipargi minema. Ühel päewal nägin ma, kuidas keegi kordnik üht furnud kasfi wiis, et teda kõrwaldada. Palusin kasf mulle anda, sest nälgi oli suur. Kordnik aimas, milleks kasfi palun ja keeldus mulle seda andmast. Ta ei wõida was- tutada selle eest, kui keegi raibet sõõb. „Wiska ta maha,“ palusin ma, „siis ei ole sina see, kes seda mulle annab, waid ma ise wõtan ta maast.“ Seda ta siis ka tegi. Wõtsin furnud kasfi, wiisin koju ning sõin ta ära.

Pika peale mõjus nälginine siiski niwõrd mu terwise peale, et haigeks jäin. Nüüd olen ma jälle paranemisel ja nii tänulik oma Jumala wastu, sest olen wõinud su wastu oma lubamist pidada.“ Nii- palju mu sõbrast. Sügawalt liigutatult kuulajin jutustust pealt. Misfugune uus ilm täis ohwerda- wat armastust, awas siin mu usufilmale. Sügawa- mini mõistsin ma Kristuse armastust ja palwes korda- sin oma soowi: Tee minust waestejutlustaja, kes usu ja armastuse wäes oma elu ohwerdab!

Umbes sel ajal lugesin ma kindral Boothi raamatut: „Pime Inglismaa ja tee, mis sealt wälja wiib.“ Et see raamat minu sijemist otsust kinnitas, on arusaadaw.

Pärast kooli lõppu olin ma lühike aeg Kon- gregationalistide koguduse jutlustaja, mis mind aga ei rahuldanud. Sõbralisemat wahekorda soowisin ma töörahwaga, kui jutlustaja amet seda lubas. Ma andsin oma ameti ära ja sain põllutõõliseks, lootes sel wiisil põllutõõlistega lähemalt puutuda kokku ja sel wiisil tuua neile emangeeliumi ligi. Peagi selgus, et see ei olnud asjakohane, sest põllutõõlised elawad üksksteisest kaugel ja oma põllutõõ nõudis mult liig palju aega. Nii jätsin ma selle katse ja asusin siia Tookiosse. Sain puutõõmeheks ja sel ajal, kui teised puhkasid ja suitsetasid, rääkisin ma neile Jeesusest. Ei tuurinud enam kaua, kui ka Jaapani asus päästearmee ja just siia Tookiosse. Juba warem oli mul tahtmist selles töõkorralduses kaasa töõtada, nüüd tuli aeg, kus seegi soow leidis täitmist.

Saalis, kus päästearmee töötas, oli keegi mees ametis, kes tuhwleid wastu wõttis ja neid hoidis. Palusin seda kohta omale. Walwates koosolijate tuhw- leid õppisin ma päästearmee töõd lähemalt tundma.

Ühel päewal läks keegi mu kooliwendadest sellest majaist möõda ja näeb mind kui tuhwlikindrali ukse juures seiswat. Ta mõtles möõda sammudes oma ette: „Kas tõesti see oli Yamamuro?“ Järgnemal päewal tuli ta waatama, kas asi tõesti nii on. Olles jäänud leigeks omas usuelus, sai ta sellest sündmu- sest nii liigutatud, et uuesti end Isfandale pühitšes ja meie mõlemad päästearmeesse astusime. Raua aastaid olen ma seisnud selles töõs.“

Sellelega lõpeb Yamamuro oma kirjeldus. Te- mast on jaanud Jaapani suur päästearmee töõ juht, kes on wõinud paljud tuua Jeesuse risti juurde. Kuidas walmistab Jumal omale töõriistu! Elukit- sikused, usuproowid ja armastusohwrud on Jumala eksamid. Neis näeb ta oma truuwisid, kel hinges kullasooned. Tema äratab elusündmuste läbi uinu- waid andeid ja ehitab oma riiki ei millegagi Jkka. weel sünnib uus elu, ei millestki!

Seisawad: K. L. Marley, A. Pitkjaan, R. Kaups, O. Lussmann, J. Sirotkin.
Istuwad: W. Rakles, P. Sink, J. Laar, S. Laas, K. Marley.

I. Eesti C. E. Liidu waimulik konwerents.

Tallinnas jõuluk. 26. ja 27. pp. 1923. a.

Paljudel on ehk tundmata C. E. noorsoo töö arenemiskäik üldse, eriti aga ka meil Eestis. Ma ei taha ka praegu siin seda kirjeldama hakata, kuid loodan, et edes pidi Noorte Elu weelgudel sellest pikemalt awaldatakse. Ometi selle lühikese aja jooksul on Issand meid nii kaugele aidanud, et meil mõnda aastat tagasi juba üle eestimaaline C. E. liit asutati, kuhu kuuluvad üle maa laialipillatud ühingud. Möödunud 1923. aasta oli meie liidu arenemiskäigus eriti sellepoolest tähtis, et saime I. waimulik konwerentsi ära pidada, mida Issand ka õnnistanata ei jätnud. Tegelikke konwerentse on ikka ühes nelipühi allianskonwerentidega peetud, waimulikke aga mitte.

Arwan, et iga C. E-lane ootas igatsusega ja palwes jõuluid ja kaalus wõimalusi konwerentsile sõiduks. Olig ka teiseks pühaks Tallinna sõitnud noori pea kõigist ühingutest, peale Hiit-Kärdla ja Martna — wististi reisi raskustepärast.

Soe tunne elas hinges koosoleku ruumi astudes. Kõnetooli kohal ülewal seinal on pikalt suurena maalitud konwerentsi moto paigutatud „Waadake Jeesuse peale!“ Hommikune palwetund, — mida juhatab w. K. L. Marley, kes ka konwerentsi juht, — muutub tänukoosolekuks selle töö eest, mida Issand meie kallite noorte keskel teinud. Tõuseb ka palwe üles, et Issand igäiht põlema süütaks ja kedagi tühjalt tagasi ei saadaks.

Ennelõunasis kõnedes, mis üldteema „Waadake Jeesuse peale!“ Ebr. 12: 2. ümber keerlewad, käsitab selle tarwidust laialdaselt w. R. Kaups. W. Laar toob ette takistused meie koduses elus ja Jumala rahwa keskel, mis keelawad Jeesuse peale waatamast; w. Sirotkin lõpukõnes näitab piibli ja läbielamiste

waral selle mõjuwaid tagajärgi, mis wäga ülestõstwana noortesse mõjus.

Pärast lõunat pühitsuskõne w. K. L. Marley poolt, mille järele weel mõnda tähtsat pühitsusest räägitakse. Palju palutakse Issandat sel koosolekul sügawama ja rohkem äraantud usuelu pärast.

Kell 7. õ. kutsekoosolek Lilienthali palwemajas. Kõnelewad wennad Rakles, Laar ja Kaups. Sinise-Risti noorte laulukoor laulab kõnede wahel.

Pärast kutsekoosolekut koguwad noored weel Sinise-Risti jõulupuule. Armas seegi õhtu, kuigi kõiges oleks südames soowinud rohkem Jumala tuld ja palwewaimu, kui wälist mugawust. Külalisena wõtab sellest osa muu seas ka armas wend Tombo, meie endine reisisekretär, kes praegu methodisti kog. teenistuses. On juba üle kesköö, kui koost ära minnakse.

Teisel konwerentsi päewal juba wara hommikul kl. 7. on ühisleiwamurdmine; sellele järgneb palwetund. Kell 10 algawad jälle kõned, kuid seekord kontrastina eelmise päewa mõttele. Waatamise objektina hukkuw maailm; wend Rakles selgitab neid tarwitusi, mis tingiwad meie mõnetülgsed maailma waatlemist. P. Sink — wastupidi hädaohtudest, mis sellega kaasas käiwad ja mille ohwriks mitmed meie andekamadki noored juba on langenud. Wäga tõsiselt ja kujukalt näitab w. Sildos lõpukõnes, kuidas pöörata Jeesuse peale selle hukkuwa maailma tähelepanu, kes midagi Temast ei taha teada. Loodame, et see kõne meie lehes awaldatakse. Järgnewal weel läbirääkimised ja selgitamised kõnedes puudutatud mõtete kohta. Pärast pulwet ja laule pildistatakse konwerents mitmeti.

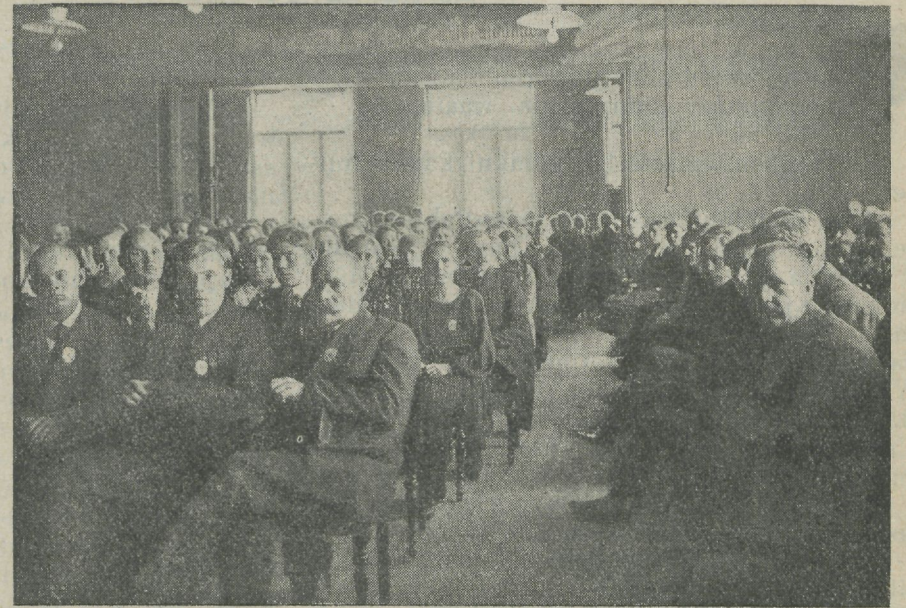
Lahuskoosolekute asemel, mis ruumide puudusel ära jääwad, on pärast lõunat kell 4—6 tegelik koosolek. Arutuse alla tulewad küsimused N. Elu j. n. e. asjus. Selgub, et rohkem on tarwis töötada, lehte laiali laotades ja talle aastatellijaid kogudes, kui tahame ahwardawatest raskustest üle saada. Otsustatakse wõimalust mööda ka üks saadik saata Euroopa C. E. konwerentsile.

Tähtsam kutsekoosolek on määratud kl. 7. pritsimajasaalis, nii C. E. tutwustamise mõttes laiematele ringkondadele, kui ka äratusmõttes. Saal on rahwast tungil täis, kes tõsiselt kuulawad. Laulukoor laulab paljud ilusad laulud, mis wäga hästi kõlawad. Pärast terwituskõne w. Raklese poolt kõnelewad öde Ilse Laas, w. R. Kaups, P. Sink ja K. L. Marley. Wiimane näitab, kuidas ristiusust walesti aru saadakse ja toob ette põhjusi selleks, miks inimesed ei taha uskuda, neid wabandusi ümber lükates; lühidalt käsitab ka C. E. tööd. Loodame, et külwatud sõna mitte tühjalt tagasi ei tule!

Weel kord koguwad noored kokku Sinise-Risti, mis ikka noorte koduks olnud. Weel ollakse tõsiselt palwes, jagatakse jumalagajätmiseks paremad soowid, siis lahkume koost. Paljud ruttawad ärasõiduks rongile.

Armsad olid needki konwerentsi päewad. Loodame, ku Jumal weel armuaega kingib, et siis weel wõime kokku tulla, mis puhul Ta meid weel rikkalikumalt õnnistaks. Tulgem aga kokku usus ja palwewäes. Usume, et noored juba nüüd palwetes tulewat konwerentsi Issanda ette kannawad.

Ei ole saanud siin puudutada kõike ega tema pikemalt kõnede sisu, kuidas neid kuulsid ja nägid osawõtjad. Sellepärast jääb puudulikuks äraolijaike konwerentsi pilt ni nagu ta oli. Tahaksin sinult Wilippusega öelda. — Tule ja waata! Kui möödunud konwerentsile ei saanud tulla, ära siis tulewal konwerentsil puudu! P. S.

Konwerentsist osawõtjad.

Rus lõpwad õised warjud...

Siing heitleb weel kahtluste mägedel,
Kui leinalooride fees
Rus walgus kustunud teedel,
Kõit udusse uppunud ees.
Must, ofata öö — nii õudne!
Seal selgitamata siht.
Kui wajutaks käsi, külm, raudne,
Et kustub ka wiimane täht
Siis lootelewad tumedad warjud
Ja sügawus aigutab all.
Kõit toed on purustand tuuled,
Mis puhuwad furmawalt
Rus waitwad tormid ja walu?
Rus enam ei ahasta hing?
Rus tumedaid teesid ei ole,
Rus selginud udune ring?
Ükspäinis walguse riigis
Ei kohuta hirmu öö!
Siin elu furmagi wõitis,
Sai lõpetud needmise töö.
Siin õised, lootelewad warjud
Jäid eemale täiesti
Ja õudfelt kohawad lained
Küll waitfid wiimati.

M. Krimm

Rodu!

E. J. D.

Seal tagapool särawat tähtede loitu
Ja iludust jagawat kuud.
Ka kõrgemal punawat pilwete fõitu,
Rus üllatust, iludust muud.

Seal on minu Rodu! Siit igatfen minna,
Rus õnnelik olla wõin ma.
Seal waitkinud ihad. „Mil' jõuan kord sinna?“
Seft Jeesus! Seal oled ju Sa!

Seal rikkust on palju, Küll tänawad kullast
Ja wärawad pärliteft kõit.
Kuid siiski ei oleks see ilusam mullast,
Kui puuduks sealt Jeesus, mu peig!

Siin tihti saan kohutud wägewaift woodeft,
Kuid Rodu on unustud weed.
Siin sagedalt pistetud õkasteft teedest,
Ei tähtede taha saa need.

Kolm jutlust.

Ühe mitme teisega astub Anni üle püha-koja läwe. Määratus ruumis walitseb — hommikuse tunni peale waatamata — hall hämarus.

Rahwast on esimesel hommikul kaunis rohkesti kokku tulnud.

Anni teeb lühikese palwe ja asetab end pahemat kätt koori alla esimesele pingile. Imelik, et ta täna just selle koha on walinud. Mõni pink taha poole on koht, kus Anni mitme mitme aasta eest lapsena pühapäewakoolis käies istus. Ta wajub mõtetesse. . . Ammuks see kõik oli? Wast oli ta laps? Nüüd aga on ilusam osa elust elatud; mööda on lapsepõli oma süütause ja hingerahuga. Terwe rida aastaid lahutab Annit tema elu hommikust. . .

Täna liidetakse jälle uus lüli aastate ahe-lassa, ükstuhat üheksasada kahekümne neljas.

Mis toob uus aasta Annile? Mõttes rändab ta pilk kirikus ringi ja peatub wiimaks suurel kroonlühtril. Neid on kirikus neli, kõik karwapealt ühetaoliselt ja harmoneeriwad oma massiwsusega kogu hoonega ülihästi: Nende suured wasksed ümmargused kered, milledel tugew waskne rist asetatud, on pühiks haljastatud.

Täna waatleb Anni kroonlühtreid iseäralise pilguga. Ta leiab neisse sügawa mõiste peidetud olewat: suur waskne kera on maailm, mille rist wõidab, küünlad suures ringis selle ümber — terwe ristikogudus, kus iga hing küünlana põleb. . . „Teie olete maailma walgus,“ — on Issand öelnud. . .

Halwa aja tõttu on kroonlühtris küünlad harwalt põlema süüdatud, nõrka kollast walgust oma ümber laotades. Tulekesed wilguwad, heidawad läikiwaid jooni lühtrite wasksetele kehadele ja annawad nende tuhmile läikele kullase sära. Kui ilus oleks, kui igas lühtris küünal põleks! Kuidas säraksid siis wasksed kehad!

Seal, pahemat kätt esimeses kroonlühtris puudub ühel küünlal tuli; wist on teda unustatud põlema süüdata. Anni soowib lapselikult, et ka see küünal põleks: on ju neid nii wähe! Ta tahaks kohe minna ja ise küünla põlema süüdata.

Küünalt on ka wana kirikuteener Waldmann märganud ja läheneb kroonlühtrile pika musta kepiga, millele peenike wahaküünal süütuseks otsa pistetud. Aeglaselt laenab ta tuld ühelt põlewalt küünlalt ja ulatab siis kepi süütamata küünla ligi. Aga küünal ei taha ega taha wõtta, säriseb ainult, nagu pahandaks, et teda tülitada on juletud. Nii pea kui wanake süütise eemale tõmmab, on küünal endiselt tuletä. Ikka ja ikka uuesti katsub Waldmann teda süüdata, käed hakkawad tal juba pikka warrast ülespoole hoides wärisema.

Annil lõpeb kannatus seda waadelda. „Jäta see wastik küünal,“ tahaks ta Waldmannile

hüüda: „tal pole wist tahtigi sees.“ „Jäta, ära waewa end asjata!“

Nagu oleks Waldmann Anni mõtteid kuulnud, laseb ta oma kepi langeda ja astub paar sammu eemale kuid mitte selleks, et ära minna, nagu Anni soowis, waid et parajat seisukohta wõtta, kust hõlpsam küünlale ligi pääseda. Siis tõstab ta kepi uuesti üles ja hoiab süütise tükikese aega küünla kohal.

Anni waatleb hoolega . . . See polegi ju wana Waldmann, kes küünalt süütab. Sel, kes seal seisab, on nii imetuttaw nägu, täis lõpmatut rahu ja südantwõitwat armsust. Ja mis weel imelikum, — kätes, mis keppi hoiawad, on selgesti naelte asemel näha.

„Jeesus!“ — kuuleb Anni häält sügawas hinge põhjas. Issand waatab kurwalt just Anni peale ja waikselt kuuldub Ta huultelt: „Selles tõrkuwas küünlas näed ennast. Kaua, kaua püüan ma sind süüdata, aga sina peidad oma südame tahi enesearmastuse, isemeele ja uhkuse alla. Seda kõike pean ma sulatama, enne kui armastuse tuli sinu südames lõkkele lööb . . .

Anni ohkab raskelt, raskelt ja tõstab sügawale rinnale langenud pea kõrgemale. Önnistegijat pole enam. Waldmann seisab kepp käes ja waatleb küünalt, mida tal ometi korda on läinud põlema panna. Kaua hoidis ta süütist küünla, enne kui tahi ots raswa alt nähtawale tuli ja küünal tuld wõttis. Leegike on küll wäike, igal tuuletõmbusel langeb ta madalale, nii et teda peaaegu pole nähagi. „Nüüd kustub,“ hädaldab Anni ja ei tihka enam paigal istuda. Tal on, nagu peaks ta küünlale appi tõttama. Aga leegike ei kustu; ta wäriseb, kõigub, kuid kaswab kord-korralt suuremaks, ja peagi põleb küünal samaselgelt kui ta naabridki.

II

Jumalateenistus algab . . . Kõik läheb teatud korrast, ilma mingi kõrwalkaldumiseta.

Anni tähelepanu on jälle Waldmann köitnud. Nüüd on wanakesel juba parempoolse kroonlühtri juures tegemist. Käes hoiab ta samasugust musta keppi nagu waremaltki, kuid wahaküünla asemel on sellel mustaks suitsunud koonusetaoline raud mütsike otsas. Waldmann waatleb hoolega küünlaid, tõstab kepi ja waatab selle mütsikese ühele suurele raswast tilkule küünlale pähe. Kui ta kepi üles tõstab, — on küünal kustunud. „Miks ta nii tegi?“ — küsitleb Anni imestanult, peaaegu pahaselt. „Wast ta küünlad süütas ja nüüd juba kustutab!“ — Praegu kustutab Waldmann ühe lühikese suitsewa küünlaotsa, mis warsti isegi oleks kustunud. Kondised sõrmed hoiawad keppi kinni; seljas on tal luitunud rüüd, mille peakoht sügawasti pähe tõmmatud. Selle ääre alt

aga mustawad wõikalt silma ja nina augud ja huulteta suu näitab paljaid hambaid.

Hirm waldab Annit. „Surm!“ — kiljatab ta. Surm kõigutab keppi, wahib kahwatanud Annile pilkawalt näkku ja algab hauahäälega: „Möödunud aastal kustutasin siingi koguduses üle wiiesaja küünla küll suuri ja wäikesi. Wõib olla ei istu sinagi enam aasta pärast siin . . .“

„Kas mind ka kustutad?“ — ahastab Anni. „Wõib olla,“ — kehitab Surm terawaid õlanukke. „Kas sa kunagi pole lugenud — inimesel on seatud ükskord surra.“ „Keegi ei pääse sest kübarakesest mööda.“ Surm wiibutab keppi.

„Isegi Tema sai minu wõimust tunda,“ — uhkusteleb Surm ja näitab kondise käega keskmise altaripildi peale. Anni teab, see pilt kujutab Lunastajat ristisambas. Anni wiskleb walus. Nüüd surra, mil hinges pimedus, nüüd, mil ta käe Önnistegija omast lahti kiskunud, et omapead edasi minna . . . hirmus! Kes päästab Surma käest? Abi otsides tõstab ta silmad pildi poole. Ei, sealt ei leia ta troosti. Seal sureb Issand . . .

„ja nõrgutas pead ja heitis hinge . . .“ loeb Anni kuldtähest kirja pildi alt. Ahastus kasvab kohutawalt ja ähwardab Annit matta.

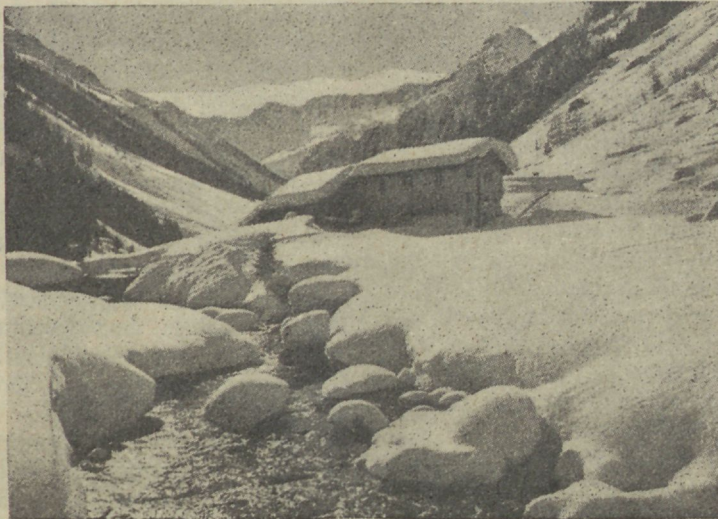
Korraga libiseb Anni pilk äärmisele altari pildile. Issand ei ole hauda jäänud. Seal seisab see taewalikust aupaistusest ümbritsetud Wõidumees, Eluwürst, kes ka Annile elu toob. „Surm on äraneeldud wõimusesse!“ — kõlab rõõmuhüüd Anni hinges. Julgelt, nagu oleks ta ise wõitja, pöörab Anni end Surma poole. „Kas sa seda Meest tunnend seal?“ — näitab Anni ülestõusnud Issanda peale. „Surm, kus on sinu astel?“ — küsib ta wõidurõõmsalt. Surm taganeb. Häbistatult tõmbab ta peakoti sügawamale pähe ja kaob koorialuse hämarusse.

III

Anni awab silmad. Kantslist kuulduwad sõnad: „ . . . ja nemad palusid Teda ja ütlesid: jää meie juurde, sest õhtu jõuab ja päew weereb; ja Tema läks nende juurde jääma . . .“

Anni tuksatab; tema armsam ewangeelium. Tal tuleb meelde, ta on kusagil kunagi pilti näinud. — Emmause jüngrid. — Jüngrid seisawad koja läwel, üks neist on käe juba ukse lingile pannud, teine hoiab Issanda riietest kinni. Mõlemad aga waatawad paluwalt armsaks saanud reisiseltsilise peale, kes neist wähe eemal seisab. —

Foto Vehri.

Talw mägedes

Annist käib soe laine läbi ja uhub ära kõik jonni ja wastutõrkumise. Ei ta ei taha isemeelselt üle uue aasta läwe astuda. Ja kartes, et Issand ära läheb ja teda üksi maha jätab, hakkab ta palwes kramplikult Tema riietest kinni. „Jää minu juurde,“ — kisendab ta hing. „Ilma Sinuta ootab mind seal ukse taga rõõmuta elu ja wiimati surm!“

Ja Tema läks Anni juurde jääma; Anni tunneb teda, sest pimedus on ta hingest lahkunud.

Täit rahu pole tal veel. Kannatlikult ootab ta kuni jumalateenistus lõppenud. Ta pole tähelegi pannud, kuidas rahwa wool ta wälja on kannud, korraga aga leiab end wäljast, kus külm tuul talle näkku puhub. Tuttawad teretawad Annit ja lisawad terwitustele veel midagi juurde. Ta ei kuule mis, — aimab — nad soowiwad head uut aastat. Ta wastab paari kohmetanud sõnaga ja teed kähku minekut. Anni rutab koju. Seal, waiksuses alandab ta Issanda jalgele ja nutab, nutab . . . Pisarad uhuwad meelehärmi ja kõik rämpsuhingelt. Siis leiab ta rahu . . . Hinges aga kõlawad tal uue aasta kolmekordse jutluse wägewad sõnad . . .

A. Vuuk.

Utsiisi Franz, Jeesuse Kristuse sõjamees.

H. von Hederni järele wabalt tõlkinud Joh. Sarow.

Järeldrükk keelatud.

Esimene peatükk Lühendatult.

Et Franz'i isale Beinadone kalewiga kauples, ja neid kaupmehi kõige rikkamaks ja kuulsamaks peeti, siis on kergesti arusaadaw, et tema kui laia silmaringiga tark mees ainult maiste asjade eest hoolitses. Tema meeles ja mõttes mõltus waranduse suurenemine ja perekonna hülgus. Ehk ta küll eneses auahneid plaanisid oma wäikele Franzesko kohta toitis, hoolitses ta siiski wähe lapse eest, niifaua kui see noor oli, sest ta teadis, et wiimane ema käte peal ja südame ligi hea hoolle all oli.

Misjuguiseid muljeid wulilised asjad noore Franz'i peale awaldasid, ei tea keegi kõnelda. Aga külapühha Waim temagi südames warakult oma tööd algas, millest ta võib olla, ihegi kohe aru ei saanud. Kruua läheb mõnikord aega, enne kui Jumalale äratahutatud tööriist jeda aimama hakkab, milleks ta kutsutud. Nii oli ka wäike Franz esioisa harilik laps, nagu kõik teised. Teda kirjeldatakse tulise ja terase waimuga poisikesena, hea mäluga, wärste ja elawa kujutuswõimega, kellel ka ühtlasi sügaw ja õrnatundeline süda ei puudunud.

Kui Franz koolialiseks oli sircunud, anti ta pühha Georgi kooli, mida preestrid juhatafid. Matuke ladina keelt, piisut lugemist ja kirjutamist, see oli kõik, mida tolleaegne kool lastele wõis pakkuda. Ka Franz, ehk küll linna peenemast perekonnast pärit, ei õppinud rohkem, kui hädawaewalt kirjutama.

Minemas allkiri, mis temast järele jäänud, näib wäga saamatult orewat kirjutatud. Hiljem lasi ta oma kirju ja kirjapalafid etteütuse järele teisi kirjutada, milledele ladinakeelse T, Kristuse risti sümboli, alla maalis. Minult prantjuse keele tundmise poolest oli ta targem, kui teised kaasõpilased ja selles keeles lugemine ja rääkimine on wist palju seks kaasa aidanud, et tema silmaringi laiendada.

Teine peatükk.

Kuhu pean ma minema Sinu Waimu eest?

Paul 139: 7.

Wali naer ja kära! Hülgaw rong noori inimesi toredais ja luulelikes ülikonnis tuli eemalt. Heatahtlikult astufid wanemad aujamad kodanikud teelt kõrwale ja andfid teed hullutawale noorusle.

„Üksford ollakfe ainult noor,“ ütles üks mehif, nagu wallatuid wabandada püüdes. „Sul on õigus,“ wastas teine, „aga noore Franz'i juures läheb küll asi liiale. Waata, misjuguiseid kalleid riideid ta kannab ja kuula ta kõnet: ifka luuletab ta wuifi laule ja naljatilku ja meie poegadel pole kellelgi nii palju raha kui temal; mõniigi seal lustilises salgas teeb ta isale palju kulu.“ — „Noo ja,“ lausus esimene, „Bernatane peab oma poisifst hullupööra lugu: ta annab talle kõik, mida ta soowib ja rõõmustab, kui ta toreduse poolest rüütlikest ja paruniteft üle käib. Aga see wõib ka talle heaks tulla.“ „Waata sinna!“ kõneleja katkestas oma kõne ja näitas noorte salga poole, mis praegu Santa Maria Maggiore platsile jaabus. Kuna teised

naerdes ja wallatuft tehes edasi läfsid, lahkus Bernadone poeg nende keskelt ja sammus firiku trepil istuwa kerjuse poole, kelle silmad lootusriffalt noorusõnnes särawa noormehe peale waatasid. Mis annab ta talle nüüd, kas wastraha wõi hõbetüki? Ei, Franz wõttis seljast oma ilustatud äärtega mantli ja enne, kui poolehmunud, poolrõõmus mees sõnakeft jõudis kogeldada, kattis juuremeelne andja sellega wabisewa ja wiletsa ininkuju ja ruttas ise selfilistele järele.

Trubaduuri, rüütlijoost laulikute, kunst, kes lauludes täis ilu ja tuld kõiki neid tundmusi awaldasid, mis õige rüütli südant liigutafid, tõmbas ka noort Franz'i wäga oma poole. Kes teab ehk wildaf arusaamine rüütlikufuseft oligi põhjuseks, mis waimustatud rüütlikeisufest austajat Franz'i jarnast ülemeelset elu kihutas elama? Ometi oli misti rüütlikuf iseloomu joon temas Jumala käes nõõrits, mis teda hukatufe kuristikuf äärelt alla ei lastnud langeda ja raskete jämedate pattude eest hoidis. Tema biograafid, eluloo kirjutajad, tõendawad, et ta kõige oma wallatufe juures wäga häbelik olnud: pööriud silmnäo punastades kõrwale iga kõlwatu sõna juures, mis selfilised rääkinud. Tema pehme meel, mis üheltpoolt teda kõigile mõjudele wastuwõtlifuks tegi, aitas aga ka selleks kaasa, et ta süda halastawa kaastundmufega iga kannatawa orewufe, ihegi loomade ja terve loodufe wastu täitus.

Wimaks pidi ka tema elu pööre tulema ja see tuli sõja läbi, mis ta isalinna Utsiifil Perugia (Peruudzhia) linnaga oli. Ses sõjas sattus Franz oma nooreea elurõõmfate selfilistega ühes wangi. Wähe ainas ta seford, mis teda ees ootas: terve aasta kulus ära, ennegu ta ifamaad jälle sai näha, sest teda peeti ühes mõne teise noormehega pantwan-gina kinni.

Aga wangipõlwgi ei suutnud ta meelt palju muuta. „Ma rõõmustan ka wangis oma waba Waimu üle,“ armastas ta harilikult öelda. Tema lõbutuju tõufis tihti hullufeni, nagu ta kaastannatajad selfilised arwafid. Selle asemel, et hädalbada ja kaotfiliäinud kuufid ja nädalaid taga leinata, nagu paljud nende seaft tegid, joonistas Franz omale ette kõige julgemaid ja õnneõngitfewamaid tulewifu plaane, mida ta juure himuga igaiühle awaldas, kellel aga ifu neid oli teada saada. Pea heljus ootena tema ees trubaduuri elu toredais würstikodades, siis jälle süwenes ta wägitegudesse, mida mõõga abil mõtles korda saata ja ifka lõpetas omi hooplewaid kawatufuf sõnadega: „Küll te näete et ford terve maailm mu ette kummardab!“

„Sina Franzisko, jäta oma unistused, tõesti ja oled liiga edew,“ ütlesid sõbrad pool pahajelt, pool nalja päraft.

Tema aga ei lastnud ennaft ekfitada: „Küll me näeme,“ wastas ta wafifelt. Ta pidi aga ettekujutatud kõrgufele hoopis teifel teel jõudma, kui õskas unistada, sest Jumala ärawalitjetu teed wiiwad allapoolle, aga ega hing, kelle kallal Pühha Waim töötama hakkab, kohe Tema meisli lõõkideft aru saa. Franz'i tegi tagafi-

jaadud wabadus täitja joobnuks ja ta püüdis nüüd möödunud aasta pahu meeldetuledufi kohe löbu taga ajades, uhkete pidudega ja rüütliikkude mängudega mälestusest ära pühkida.

Uga ta rõõm oli lühike: warsti jäi ta raskesti haigeks. Zumal pani oma käe nüüd selle noore elu peale, Franz ei wõinud seda eemale lükata, kui wäga ta ka selle all keerles. „Sa oled minu, ja oled minu,“ kõneles igawene armastus, neil pifil raskeil nädalail, kui Franz palawikus hoigades end sinna-tänna wis- kas ja ema, oma kallimat, haura äärel nägi olewat, ilma et teda oleks wõinud aidata. Ilma aimamata, millised jaladuslikud paesad sel ajal ta südant ja elu kütkestajid, tegi noor 20-aastane inimene haiguse läbi.

Meelemärkus tuli tagasi, uus jõud woolas liige- test läbi, nii et haige rõõmuga terwist tagasi tundis tulewat, ja wähe- haawal ülewal hakkas käima. Uga midagi näis koormana tema peal laju- wat. Ta mõtles selle üle järele, kuidas ta surmale filmi waadates, omi ker- gemeelsete tegude ja püüete üle jälkust oli tunnud, ja enmast nii madalalt hinnanud, mis, nagu Celano Tomas ütseb, talle seni wõhiwõõras tunne oli olnud. Haigusel üffi aga ei paranda kedagi inimest, sest need liigu- tused, mida ta sünnitab, möödunud suuremalt jaolt jälle. Uga kõigest neist järelekaalumistest ei wal- minud Franzil juures mingisuguseid selgeid mõ- teid ega otsust, sest tun- des asi ennem wastu- meelne olewat. Ta südant täitis miski kohtlane igat- sus, aga ta arwas, et terweksaamisega ja endis- tesse oludesse tagasi pöör- misega sarnased meeldetuletused peagi kaowad ja selle- pärast püüdis ta, niipea kui wõimalik, wanale harjunud teele tagasi astuda.

Oli imeilus päew. Magu sageli wiimasel ajal olnud, püüdis Franz ka tänagi piinawate mõtete eest põgeneda. Suure waewaga kepi najale toetades, oli ta efiimest forda wanemate elukoha läh. dal olewa linna wärawa ette wõinud minna. Wäsinud harjumata jõu pingutusest istus ta rohu peale maha. Kui tore oli siin! Lausikmaa haljade luhade, külade ja puude jalgadega pakkus toredat wärwirikast, aga siiski rahu- likku pilti. Kui sageli olid noormehe, igale iludusele wastuwõtlikud filmad sellel kodumaa pildil hingunud, kui tihti oli see ta hingele uut waimustust ja äratuft annud! Ja nüüd? Eks see olnud sama koht, eks

päite paistnud itka wana wiisi, eks linnud laulnud samastel nõiduslikkudel toonidel, nagri igal kewadel, mispärast näis tema meelest täna kõik teisiti olewat, nii teisiti? Ohates kattis Franz kätega silmnäo kinni ja toetas oma walutawa selja puu najale. Kui hea oli see, et ükski ta sõpradest teda ei näinud! Ta oli siia tulnud, et kewadises looduses terwist kojutada, wäsinud jõudu karastada wärskel tuule käes, jah just siin lootis ta koormast lahti saada, mis ta hingel lahus, aga asi näis hoopis wastupidi olewat. Kõik loodus ta ünbruses sünnitas talle kurba meeleolu, üffiindus ladus weel kahewõrra koormat südamele ja elutühjus seisis äkifelt tondina tema ees, just nõnda kui pimedail kaunatuspäiwil.

Pikkamiisi ajas ta enese piisti ja lahkus sama kurwalt ja küürus, kui tulnud, wärawa efiimelt platfilt ja tuli raskete sam. udega kepi najale toetudes koju.

Sunnelik on noor iu- mene, kes siis koduse kolde äärest ema, õe eht mõne muu hinge leiab, kes tema wõitlusi ja werdjookswaid haawu ära tunneb, teda õrnalt, ilma paljude sõnadeta, armas- tuskästel kannab, tema eest palub ja kõik komis- tuskiwid teelt ära ko- ristab, mis elu teerada sarnasel ajal kahewõrra waewalikemaks näiwad tegewat. Franzil ei olnud hoolimata ema õrnast hoolitsemisest, ei perekon- nas ega sõprade ringkon- nas sarnast tuge: ükski ei jaanud temast aru, kelle olewus tema eneselegi mõistatus oli.

Ja usk? Ta ei oleks iialgi selle mõtte peale tulnud, sealt enesele õiget peatuskohta otsida. Eks ta pidanud Zumalast, kui

iganes wõimalik eemale hoida püüdma, kes õige kohtu- mõistjana taewas istub ja teadagi endise lustilise ja nüüd wiletsaks jäänud Franzil peale hea pilguga ei waata, sest et tema, Franz — ta südametunnistus ütles talle seda selgesti — kõik Tema, suure Zumala käsud ja eeskirjad puudulikult oli täitnud.

Ei, Zumala poole ei wõinud ega tahtnud ta pöör- duda, et näriwast seestpidisest piinast lahti saada; ennem tagasi maailma, endiste sõprade juurde, wana- desse konarlikeks sõidetud roobastesse, ehk ta nendes küll midagi muud ei olnud leidnud, kui seda, mis ta enesegi filmis põlastamiswääriliseks teinud ja kõik selle elu tühjust selgesti oli ära tunnud.

Sellest ajast elas ta elu, kus teda kafele poole kisti, sest haawatud südamele ei maitsenud enam ilma

Assiisi Franz. 1182—1226.

rõõmud nii hästi, kui mõtteta fergemeelusele. Franz tundis sageli jätkuft enese üle, ehk küll ta armas ja elaw olemine, nagu ennegi, wanade sõprade peale suurt ligitõmbe-wõimu awaldas. Tol ajal oli Lõuna-Itaalias sõda, kus Hohenstaufenite pãranduse pãraft tülitseti ja millest ka Franzile tuntud riiitel Walter von Brienne oja wõttis. See sõnum tuli Franzil arwates parajal ajal. Kas siin ei hoowanud allikas, kust ta oma janu wõib kustutada, kas siin ei olnud wõimalik kuulust saawutada, mida ta tegewushimulifena kaua otfiinuud, aga ifka weel mitte leidnuud?

Wanemad rõõmuga nãhes, et pojast endine waimustus jälle ules ärganuud, andsid talle kõik, mida ta himustas ja sellepãraft wõis ta omale jõttaminefeks nii toreda sõjawarustuse omandada, et kõik selfilifed warju jäid ja terve Asfiifi linn jälle aina Franzistusest kõneles.

Rõõmstas tujus nãlstatas ta igaihega, ilma et mãrganuud, kuidas siin ja seal teda kõõrdi waatarate ja kadestate pilkudega waadeldi: kuulust ta ifeloomude hulka, kes alati armstas ja lahkes tujus on, kui eesotstas sammuda ehk efimesel kohal wõiwad seista, kuna nad seda aga ei suuda kannatada, et keegi neid kãtte saab, ehk koguni neift ette jõuab. Muuies ja igasfe kiilge terwitades istus Franz toredais riiustus hobuse selga, kes rahutult jalgadega kraapis — ja nüüd algas teekõõd: wastu kuldsele tulewikunnistusele, kuulusele ja wõidupãrgadele! Ja siis? Misiki kate warjab seda pãewa. Tee Spoletoffe pidi talle Damastuse linna teeks saama.

Meie kuulsiime, et Franz teel Jumala hããlt tãhele pani ja et selle ees tema meeli tumestaw udu äfiftelst ära kadus, nii et selgesti wõis tunda: wõidud ja pãrjad, mis mulle eesmärgiks peawad olema, on teistfugused kui need, milledest mina wast mõne tunni eest alles unistafin. Misiki pühalik, nãgematu wãgi waldas teda, mille mõjul ta pidi walima, nagu iga inimene elus: Kristus wõi Belial, rist ehk maailm?

Suure waewaga jõudis Franz kuni Spoletoni end püsti hoida. Waewalt oli ta sinna saabunuud ja õõmajale jãanuud, kui ta kõõk toredad ehted oma umbert ära pani ja woodi heitis. Wana salakawal palawif hakkas ta kallal jälle oma hãwitawat töõd tegema; sealjuures puhus ka Jumala wãgi mihifewa maru tuulena, mis taelapuust kõõk õied ja õksad maha kiskus ja seda palja tüwena nãis tahtwat üle jãtta.

Kui ta niuuiifi maas lamast, jutustab wagajutt, kuulust ta pool ülewal olles, pool magades ühte hããlt, mis temalt küsima hakkas: „Kes wõib sulle enam head teha, Franz, kas ifand wõi julane?“ „Ifand,“ wastas ta. „Misipãraft põlgad ja siis Ifsandat julaste pãraft, rikast Jumalat waeste inimeste pãraft?“ „Oh Ifsand,“ hüüdis Franz, „üttele mulle, mis ma tegema pean!“ „Mine koju, seal saad ja seda teada,“ kãsktis hããl „ja ei ole weel Jumala tahtmist õieti tunnunu.“ Hommikuf ei wiwitanuud Franz filmapilkugi kuulbud sõnade jãrele tegemifega. Ta kinkis oma hiilgawa

sõjawarustuse kellelegi waesele mõisnikule ja lãts ife lihtstas riides murtud südamega koju tagafi. Ta teadis seda wãga hästi, et tema kojutulekut pãraft ülalpool kirjeldatud toredat jumalagajãtmist harilikust nãhtusest ei peeta, aga ta ei hoolinuud enam midagi inimeste arwamistest, milledest ta tänini palju lugu oli pidanuud. Waifst kannatas ta inimeste pilkamist ja wastas waitolemifega pahade sõnade peale, milledega wihane ifa teda wastu wõttis.

Mainitud wãgimehelikust otstusest hoolimata, nãis siiski Franzil wõimatu olewat, Pããstja kãest kinni hakata, pattudeandeksandmine wastu wõtta ja ärapããstmise-rõõmu osalifeks saada, ja ta elas pãrwi lãbi, mis tumedait haiguse aja pãewadest weel tumedamad olid.

Ennegu Jumaliku armastuse leek wõis temast wãlja paista maailma ja teifi soendada, pidi see enne kõõk patu ja tühja kraami ta südames ära põletama, ja see sündis suure wãega.

Sel raschel ajal, mis tãis ifemifi wõitlust oli, kinkis Ifsand, kes kord rikka noormehe peale waatas ja teda armastast, talle ife sõbra, kelle selfis ta Asfiifi metsades ümber hulkus. Sageli pidi ta aga ka üffinda sarnaseid jalutuskãite ette wõtma, sest kodus, wanemate kaubamajas, polnuud rahu ega üffinduse peale mõeldagi.

Kuski wãikefes kaljukoopas, ligi kolmweerand tunni tee linnast eemal, wõitles ta, nagu Jaakob kord inglifa. „Ei ma lafe find mitte, kui ja mind ei õnnista, oli ka tema õhkamiste, palwete ja pisarate summa. Rããkitatse, et liblikast peab oma pimedast tupeft üffinda wãlja rappuma, muidu ei ole ta tiibadel jõudu, teda ules pãifele wastu kanda, nii pidi ka see hing, kelle peale Ifsand nii suure koorma tahtis panna, lãbi tungima ja wabaks saama ifemiste wõitluste lãbi, mis palawamad olid, kui need, mida Jumal suurema jao oma ärawalitustelt wõib nõuda.

Ta nooreea patud olid need, mis ifka ta wastu ules tõusfid ja ta peale kaebasfid, millede pãraft ta ka Jumalalt armu palus.

Et ta sügawa tõfidusega asja juures oli, tunnistas asjaolu, et ta meeleparandamifewõitlustega mitte nii fergesti walms ei saanuud, kui ehk mõni teine noor inimene, kellel aga pãraft seda ifka weel uuesti minewikuga tegemist on. Teine asi, mis Franzile üffinduse tundidel palju muret tegi, oli tulewik. Tahtmatult koõndusfid ta mõtted küsimusse, mis temast nüüd peab saama, mitte trubaduur, mitte sõjamees, mitte kaubaifand, aga mis siis?

Tõõwõimelifel noorel inimesel peab ju ometi misiki elukustse, eluotstarwe ehk mingifugune töõ olema; aga tee oli alles pime tema ees. Ainult üks asi oli talle selge, ainult üks: „Mitte ühte samm ei taha ma enam, omast jõust ilma Ifsandata astuda!“ Sellepãraft kandis ta asja palwes Ifsanda ette ja ootas wastust oma küsimise peale: „Mis Sa tahad, et ma pean tegema?“ (Jãrgneb)

Rümnese peatükk.

Maailma paistatud.

Sagedasti käis mu isa apostel Paulust kuulamas. Jüngriks sai ta alles mõne aja pärast, sest apostli sõnad olid talle mõõrad, ja ta süda pani nende vastu. Süda tal rippus Wana Seaduse küljes ja raske oli tal mõelda, et Isjanda tulemine käfusedustele ja kommetele lõpu teeb. Raua ja tõsiselt kaalus ta asja. Jeruusalemmas rääkis ta paremate sõpradega ja mu emaga uue õpetuse üle. Alles siis, kui ma kaheteistkümnene aastane olin, julgesid mu wanemad end kristlasteks tunnistada ja meid ristiti. Sel ajal oli linn juba suure hädas ja ärevuses. Oh, kallid õde, ja ei aimagi kõike meie wiletsust tol ajal.

Sowroonia peatas wähe ja kattis kätega näo.

„Mul on see aeg meeles kui hirmus unenägu. Mu wäikesed wennad surid teine teise järele, Ireene seisis waewalt jalul ja meie kartsiwme juba, et temagi surmale saagiks saab. Wõib olla, oleks see parem olnud, kui ta siis oleks surnud! — Ema jõud lõp- pes ja ei kestnud kaua, siis suri ka tema ja meie matsime ta maja trepi alla.“

Ramilla nägi, kuidas sel filmapilgul Ireene tupp- astus; Sowroonial aga oli selg ukse poole, ta ei pannud õe tulekut tähele. Ta jutustas samal kur- wal toonil edasi:

„Wiimaks langes meie tore tempel, pühapaik, kus meie wanemad Jumalat kummardanud, kus Õnnistegija pühad jalad kõndinud. Rooma sõdurid tormasid sisse ja rüwetasid pühakoda. Nad püstitasid oma lipu ifegi pühamais paigus — ja Isjand wäikis. Ta ei maksnud kätte, sest meie olime pattu teinud. Tempel sai tuleruaks, algas hirmus mersaun ja rüüstamine, mis pühas linnas kiwi kiwile ei jät- nud. Sel ajal suri minu isa — ta puhkab rahus ja tõuseb jälle, kui Jumal kord omi lapsi hüüab. — Lapsed seoti ja wiidi kaugele, kaugele linnast. Nende hulgas olime ka meie õega. Pikal, raskel teel kan- natasime palju, jalad olid werised, tundsiwme nalga ja janu, ja siiski näis see mulle kergem kui elu pii- ratud linnas. Isa, ema ja wennad juba lahkusid, ainult lahkimine Ireenest seisis eel.“

Jälle peatus Sowroonia mõneks filmapilguks, et liigutust alla suruda. Siis jatkas ta:

„Meie rõõwijad wiisid meid kaugele linnast. Meid oli ligi kakstuhat poisst ja tiidrukut kõittega seotud, kõigist lahutatud. Ei mõinud meie muud omaks nime- tada, kui riideid meie ümber ja mõnel oli wäike warandus ifamajast kaasa wõetud, mida osawalt rõõ- wijate eest peitsime. Mina peitsin riietesse kaks wäike- kest leiba, Matteuse ewangeeliumi ja wäikese hõbe- kalakehe, meie ristiusu sümboli. Wiimane wõeti aga mult pea. Wähe anti meile süüa, ja milleks pidigi orja hästi toitma, müüdi ju ainult mõne hõbetülki eest? Meid wiidi Mepposse. Seal walitti ilusamad, kes parema õõmaja said, keda ka paremini toideti.

Mu õde oli ka nende seas, kuna mina maha jäin. Sel õöl lahkusime. Nutsime kaua ja kibedasti ja wiimane, mida talle ütlesin, oli: „Jumal kaitsku sind, armas Ireene, Õnnistegija olgu sulle armuline ja Püha Waim trööstigu sind! Mida sa ka peaksid kao- tama ja unustama, ära aga Õnnistegijat kaota ega unusta! Hoia omad riided puhtad ja usalda Jeesust, kes on Jaakobi warjupaik!“ Siis kisti meid üks- teisest eemale. Kõiki meid lahutati — ühed läksid surma, teised wangi.“ Jälle kattis Sowroonia näo kätega ja nuuksus.

Kõigel ajal, mil Sowroonia jutustas, pani Ra- milla Ireene näojooni tähele. Ireene mõtles, et teda ei nähta ja ei teadnud oma liigutust warjata. Rahu- tus paistis ta näolt, kui õde Jeruusalemma häwita- misest rääkis; kui aga lahkimisest jutt oli, langes Ireene pea käte wahele. Kohe kui Sowroonia lõpe- tas, lahkus Ireene toast.

„Ei ole temas veel kõik tunded surnud,“ ütles Wiktor, kes kõike näinud.

„Millest sa seda oletad?“ küsis Sowroonia.

„Ta oli siin, Sowroonia,“ seletas Ramilla.

„Ja kuulis kõik?“

„Ja kuulis, mida sa rääkisid ja peitis näo kätesse.“

„Mis aitawad pisarad, kui tõsiwne kahetsus puu- dub?“ wastas Sowroonia.

„Ei tule kewade ühe päewaga,“ trööstis Wiktor. Isjand wõib oma tööd tema hinges teha, ilma et meie seda tähele paneme,“

„Wõib olla,“ wastas Sowroonia. „Isjand wiigu oma tööd temas lõpuni.“

Ireene ei ilmunud sel päewal enne wälja, kui kõik mõõrad koos olid. Ta oli rõõmus kui ikka ja rääkis palju, ifeäranis Strohwiuse ja Martsiaga. Sowroonial langes lootus jällegi, kuid Ramilla, kes kindlas arwamises oli, et Ireene rõõm ainult tehtud, trööstis teda.

Pulmade ettemalmistus oli täies hoos. Sowroo- nia mõttis tänuulikult vastu, mis õde talle majapi- damiseks kinkis; kõik kalliskiwid liikkas ta aga tagasi, pidades neid paganaelu tundemärgiks.

Koriander ei teadnud veel Wiktori ja Sowroo- nia usust. Nad ei tahtnud küll asja tema eest war- jata, kuid Ireene palus veel mitte seft rääkida. Küll teadis Ireene, et ta Sowrooniat ei saa meelitada, end pagana preestrist laulatada, nii pidi Koriander hiljem pulmapäewal kõik teada saama.

Strohwiis ja Martsi lahkusid Korintusest kolm päewa pärast pulmi. Neid saatsid sõprade paremad joowid.

Rahe nädala pärast oli Sowroonia pulmapäew. Terwe perekond kogus suurde saali. Ireenest paistis õige suur rahutus, Ramilla ilmus lihtsais riides, tulid ka Koriander ja Wiktor. Sowrooniat oodati mõni minut. Koriander läks wahapeal wälja waatama, kas kandetoolid juba ootamas. Wiimaks astus Sow- roonia saali, walgeis riides, walge roos juustes. (Järgneb.)

Ilmawaate nurk. Moodne teosoofia — K. L. Marley.

Täna tahame oma noorte lehes awada ilmawaate nurga, kus mõtlewa inimese ilmawaatesse puutuwaid küsimusi tahame käsitada. Kisendaw on tarwid mõtlewale noorsoole aidata lahendada elukeerdküsimusi usulisest seisukohast. Meie noored astuwad elulabürinti ette walmistamata ja sellepärast neid ka iga löök sõnadele ülesehitatud „teadus“ ümber paiskab ja usust eemale kisub. Meie püha kohus on aidata oma lehe lugejaid, kes kaheldes ja otsides püüawad omale leida kindlat ilmawaadet.

Alustame teosoofiaga sellepärast, et see uus usk leiab laialdast pinda meie haritlaste juures ja meie seisukoht tema vastu peab olema selge. Mitmelt poolt on meid palutud tungiwalt wõtta sõna selle ilmawaate kohta ja teda kristlikust seisukohast walgustada. Olgu siis sellega ka nende soowidele vastu tuldud.

Theosophia (teadmine Jumalast) on nende paljute haritlaste usk, kes tüdinenud külmast mõistuseusust ja aine arenemisõpetusest, salapäraسته mõttemõlgutustes ja harjutuse teel arwawad leida elukeerdküsimuse lahendamist eneselunastuse teel — hingerändamise kaudu jõuda nirwanasse.

Et lehes ainult piiratud wõime anda ruumi ilmawaate küsimustele, sest paljud ei huwita need küsimused — oleme pidanud leppima selle õpetuse selge walgustamisega ja loobuma igasugustest kõrwalise tähtsusega nähtusist.

Moodsa teosoofia ajalooline sünnitaja on keegi wene proua Helene Petrowna Blavatsky, Ekaterinoslaawi linnas aastal 1831. Lapsena oli ta nõrk ja haiglane. 9—15 eluaastate wahel on temal pea iga öösi tegemist mingisuguse waimuga, kes tema läbi kirjutab. Ta on juba sel ajal meedium ehk tööriist waimude käes. See waimudega läbikäimine kaob aga terwise paranemisega.

17-aastaselt astub ta abiellu elatanud kindral-kuberneri Blavatskiga. Abielu on õnnetu ja mõne kuu pärast jookseb naine mehe juurest ära. Järgnewad kaksikümmend tume dat aastat pr. Blavatsky elus, milledest oma sõbrannale kirjutab: „Ma soowiksin need lehed oma eluraaamatust wälja kiskuda.“ Igatahes on kindel, et ta neis aastais kõlbliselt langes ja palju spiritistlikes ringkondades liikus. 1872. aastal annab tema kui waimudega läbikäiw meedium Kairos etendusi.

Tume minewik sunnib teda lahkuma Euroopast ja asuma Ameerika. 1873. aastal ilmub tema New-Yorki, kus kellegi kolonell Olcotti ga saab tuttawaks ja sõbraks. Olcott on wastuwõtlik kõigele salapärasusele, hauatagusele. Sattudes täiesti pr. B. mõju alla, saab ta selle kawala ja targa naise käes tööriistaks teosoofia arenemiskäigul.

Aastal 1875. asutawad mainitud Teosoofide seltsi. Olcott on president, Blavatsky kirjatöimetaja. Algus on puht spiritistlik, puuduwad kõik pärasised õpetused, kuid spiritistlikkude katsete juures uuriwad nad wana Egiptuse maagijat ja uue aja okultõpetusi neid andmeid ühte liitudes spritistlikkude ideedega. Blavatsky läheb mehele, ehk küll oma endisest mehest lahutamata, kes alles elab. 1877. aastal kirjutab B. oma tähtsama töö, teosoofide piibli: „Loorita Isis.“ Selles raamatus on hüwe ja pahe süsteemita ühte paisatud.

1879. asuwad Blavatsky ja Olcott Indiasse salaõpetuste kodumaale. Kui eelmine teosoofilise liikumise ajajärk rohkem spiritistlikku laadi kannud, läheb see nüüd buddhistlike mõjude all edasi.

Blavatsky ütleb end läbi käiwat mahatmadega (suured hinged), kes asuwad Himalaja mägedes. Need on isikute waimud, kes omandanud elu kõrgemad teadmised ja elawad nüüd sealpool elu ning surma ja walitsewad oma mõjuga terwet ilma. Need suured hinged wõtawad ka vastu õpilasi, kelledele annawad edasi elusaladused ja wiimast teadmist. Helene Blavatsky ütleb end olewat meie ajal sarnane ärawalitud isik, kelledele need mahatmad annawad teada sala töed. Tema iseäralise õpetaja nimi on Mahatma Morya.

Blavatsky peab kõnekoosolekuid ja räägib salaõpetustest, mis temale usaldatud. Järelikäijate hulk kaswab nädalast-nädalasse. Kõiksugu taskukuntniku imed sü-

niwad tema läbi. Paljute imetegude juures oli tehtud selgeks pettus, kuid wõib olla siiski, et pimeduse wägede abil temal korda läks mõnda imelikkust teha. Olcott teinud isegi haigeid terweks.

1882. aastal asub teosoofide peakorter Madrasi linna. Kiirelt on laiali lagunenud teosoofiline liikumine. 1884. aastal paljastatakse juhte. Ühte kirjakasti pidid mahatmad panema kirju, kuid leiti, et need kirjad Blavatsky magamistoast peideti sinna tema kui ka ta sõbranna poolt.

Teosoofide seltsi tuleb lõhe ning häbistatult sõidab Blavatsky Euroopasse, Saksamaale. Järgmisel aastal tekib Saksamaale esimene teosoofide ühing. Ehk küll B. minewik on must ja ta lahutamata on abielus kellegi armeenlasega, ei häbene ta end wälja kuulutada „puhtaks neitsiks.“

„Salaõpetus“ on tähtsam ia wiimane Blavatsky poolt kirjutatud raamat kolmes köites. Selle raamatu aluseks on kõigile tundmata raamat, mis olla wäga wana. Keegi seda raamatud ei ole näinud, sellepärast ei saa midugi ka mitte seda „Salaõpetust“ arwustada. Kõik, mis on tõendamata ja mõistmata salapärasusest, toetub selle meile tundmata raamatu peale. Salaõpetus on teosoofide ideede allikas.

Aastal 1891. suri teosoofide ema Blavatsky. Nii kui ta oma elu, mis täis tumedusi ja warjusid, on ka tema sünnitus — elutöö. Wiimased aastad suitsetas Blavatsky wahet pidamata, oli lohakas kõnes ja kombes. Teaduse ja usuga seisis alaliselt waenujalal.

Teine suur teosoofia arendaja ja edustaja on keegi inglise proua Anny Besant sündinud aastal 1847. Lapsena saab tema kaswatatud usklikus majas, on hoolas pühapäwakoolis käija ja piibli sõber. Palawalt ta armastab Jeesust, on walmis heal meelel surema märtrisurma. Oma wanematemajasse tagasi õonestatakse ta usu alused ja tõugatakse kahtlustesse. Lootes waimuliku mehe majas leida wastust oma piinawatele kahtlustele, astub ta preester Besantiga abiellu. Mehe elu awal-dab tema peale wastupidist mõju, nii et sügawamasse kahtluste öösse satub. Kallis on temale Issand, ega suuda ta kaua oma hinges loobuda usust — kallimast warast. Hommikumaa usud tõmbawad teda külge ja wiimati kaotab ta usu piibliliku. Mehega lähewad nad lahku. Surewa emaga wõtab ta wiimast korda õhtusöömaaga ning pöörab nüüd usule täiesti selja. Sel puhul ütleb ta ise: „Kui meie enam ei palu, kaob Jumal aegamööda meie elust. Kui taewast meie peale alla ei waata enam armastawad isasilmad, muutub taewas meile tühjaks ja igawaks.“

Ta mõtleb end läbi ateismini ja sõbib selle ilmawaate eest, siis haarawad teda sotsiaalsed probleemid ja areneb seal saladuste ilma. Teeb katseid, kuuleb salapäraseid hääli. Läheneda walgus. Loeb Blavatsky „Salaõpetust“ ja saab teosoofiks. Blavatsky wõtab omaks õpilaseks ning õnnistab teda, kellegi Kut Humi Lal Singhi nimel. Õppides B. salakoolis, asub ta pärast selle surma India. Teda kõidab hinduism. Olles andekas kõneleja ülistab ta hinduismi, sellele paganausule andes moodsa kuue. Rahwas kannab teda kätel. Hinduismist liitub ta palju teosoofiale juurde. Asutab kooli, kus kohutawate hindu-jumaluste kõrwal ripuwad Zarathustra, Buddha, Kristuse ja elusuuruselt Blavatsky pildid. Nii on siis teosoofid ka hinduismi mõju all arenenud.

Teosoofia wiimane arenemisjärk on ristiusu lipu all. Pärast Olcotti surma edendab keegi Leadbeater teosoofia arengus tähtsat osa. Meie piiblisündmuse on see mees kõige hirmsamini moonutanud. Algab pöörane jant kellegi poisikesega Alecyone nime all, kellesse kehastada tutewikus end jumalus. Juba 1911. aastal tulnud Kristuse waim temasse. Terwele teosoofiale antakse wiimasel ajal kristlik ilme, mille juures alale jääb kõik muu warem kogutud wara.

Wiimaks läks see asi siiski Euroopas mõnelele liig kaugele ja Dr. Rudolf Steiner astus 2400 liikmega Saksamaal liidust wälja ja asutas Antroposoofide ühingu. (Järgneb.)

KODUMAA TEATED.

EESTI WENNASTEKOGUDUS on oma viimasel sinodil uuesti jälle kinnitanud, et mingit läbikäimist teiste ringkondade usklikkudega ei soovi.

TALLINNA S. RISTI C. E. ÜHINGU pääste toimikond korraldas 25. novembril wangide õhtu, mis andis üle 10.000 mk. puhaskasu. Wangidele wiidi Jõuluks mõnda ja muretseti neile head kirjandust.

EWANGEELIUMI KRISTLASTE wabakogudus Tallinnas asutas noorte C. E. toimikonna. Terwitame oma nooremat õde südamest!

OTEPÄÄL on nelipühi rootsi wennad koguduse purustanud. Wend Krigul, koguduse asutaja ja wanem, on jäetud kõrwale, ehk küll ise ka wõraid keeli räägib. Otepääd ümbritsewad wallad on täitsa surnud waimuelu poolest; kui kena oleks olnud, kui elawad nelipühi wennad sinna oleks tulnud ja elu wiinud ja mitte walmis tööd purustanud.

Adwentistid on oma käsumeelset tööd kodumaal hoolega ajanud ja neil on läinud korda üht ja teist asjastundmatut oma poole wõita.

KARL KAUPS asuda Kärblast Tartu elama, kus koguduse tööd algab edustama. Issand õnnistagu wenda Eesti Ateenas!

ÕPETAJA JACK, Wene misjoni juhataja, oli lühike aeg Eestis ja pidas kõnesid muu seas Tartus ka üliõpilastele.

REISIKAWAD.

Õde Ilse Laas

5.—13. jaanuarini Simuna Rahklas.
16.—21. " Wiimsi — Maardu
24.—3. weebruarini Walk — Tartu
4. " Järwamaale.

Wend P. Sink.

Pikemat aega töötab Simuna Rahklas.
Paluge oma töötegitajate eest, noored!

WÄLISMAA TEATED.

LONDONIS walmistati suwe jooksul ette suur ewangelisatsiooni aeg. Inglise waimulikkude lehtede järele on näha, et erakorraline suur ärkamise liikumine on lahti puhkenud rahwa seas. Liikumine tuletab elawalt ärkamisaegu Moody ja Sankey ajal meelde.

RAHWUSWAHELINE C. E. KONWERENTS peetakse 1925. aastal Ameerikas Portlandis, Euroopa C. E. kongress aga sel suwel Saksamaal.

DOONAU JÕE LAEWADEL töötab keegi armas wend suurte õnnistustega. Ta sõidab inimesi wiwatel aurikutel, jagab traktaate, kuulutab laewal ja räägib isiklikult inimestega. Laewa kaptenid annawad temale hinnata sõidu.

AUSTRIAS on alliantsi liikumine õige tugew. Osa wõtawad sellest liikumisest kiriklised osadused ja seltsid, baptistid, methodistid, ewangeeliumi selts ja kongregatsionalistid. Üks kord kuus on waheldawad alliantskoosolekud, kord siin, kord seal. Üks kord kuus tulewad ka koguduste juhid ja nende abikaasad sõbraliseks kooswiibimiseks kokku.

NORRA LUTHERI USULISI on Ameerikas 400.000. Saja aasta eest umbes algasid need wäljarändamised siia. Selle juubli mälestuseks ehitatakse Washingtoni hiigla konverentsihoone.

WESLEY METHODISTI KIRIK on Inglismaal viimasel ajal kaswanud. Wiimane aasta on juurde toonud 7000 uut liiget. Korjandus misjoni töö tarwis on weel üks kord nii suur kui eelmise aasta.

HARWARD ÜLIKOO LIS on olemas 2000 raamatut, mis on kirjutatud Pauluse isiku kohta. Peale selle on muidugi weel tema kirjade selletused.

DANZIGIS ehitas Iiri presbüteriaanide toetusel kohalik juudi misjon omale suure ja ilusa maja.

BÖÖMI WENNASTEKOGUDUS on elu saanud ja kaswab ka arwuliselt. Rooma kirik on siin üks miljon liiget kaotanud, kes mitmele poole ewangeeliumi usulistes ringkondadesse on üle läinud. Ka oma uus tshehi kirik on asutatud.

AUSTRIAS, katoliiklisel maal, läheb methodisti kiriku töö edasi. Liikmete arw on 10⁰/o kaswanud. Wiini linna kogudus on 300 liikmeline. Noorsoo ühingute liikmete arw on 173 pealt 487 peale tõusnud. Pühapäewakoolilapsed korjasid 5 miljoni krooni Wenemaa näljahädalistele. Ehk see küll wäga suur raha ei ole, on see nende olude kohta ja pealegi lastelt suur.

Selle numbriga on kõigile w. Singi joonist. kolmewärwi trüüfis seinakalender hinnata kaafas.

Üksikuid numbreid on müünud 1923 a. järgmised „Noorte Elu“ agendid:

1. Tallinna S.R. C.E. Ühing.	1825 eksempl.	19. E. Amtmann Wiljandis	210 eksempl.
2. Narwa	1155	20. H. Kokamägi Hiiu-Kärdlas	195
3. Paide C.E.	1080	21. Wiimsi-Maardu C.E. Ühing	174
4. Rakwere	915	22. P. Sink Walgas	135
5. Pärnu	837	23. A. Nahksepp Antslas	110
6. Tallinna Allika C.E.	596	24. H. Hammelmann Juurus	100
7. T/Ü „Seltsimees“ Tallinnas	595	25. A. Sööt Rakweres	100
8. M. Wühner Walgas	526	26. F. Utsar Tõrwas	100
9. Haapsalu C.E. Ühing	488	27. M. Masing Keilas	100
10. A. Kasesaba Tallinnas	465	28. Aruküla C.E. Ühing	100
11. A. Uuemõis Tallinnas	400	29. M. Lind Wihterpalus	60
12. A. Remberg Risti p. k.	347	30. H. Kulm Tallinnas	54
13. Ruila C.E. Ühing	331	31. A. Hiire Walgas	50
14. H. Alliksoo Tapal	330	32. K. Märtnann Kehras	41
15. Hiiu-Kärdla C.E. Ühing	311	33. Martna C.E. Ühing	40
16. A. Darsing Tartus	276	34. A. Allmann Kohilas	40
17. Simuna Rahkla C.E. Ühing	231	35. Mitmete isikute läbi	932
18. M. Nogen Tallinnas	210		

Awaldame kõigile agentidele ja neile, kes „N. Elu“ müümiseks abiks olnud, südamlikku tänu ja õnnistust käesolewaks uueks aastaks. Loodame, et sel aastal Teie kõik jälle suuremal arwul läbi müüte ja laiali laotate ja seda ka suurema ohwimeelsuse ja armastusega. Aidake ka sellega tegelikku Jumalariigi tööd teha külwates teda sinna, kus Teie iial aga saate, küll Jumal kaswatab. Sest Teie teate, et see töö ei ole mitte tühine (1. Kor. 15: 58). TALITUS.

Wäljaandja: Eesti Ühiklõude Noorte C. E. Liit.

Wastutaw toimetaja: K. L. Marley. Toimetuse aadress: Kotsepu t. nr. 6—2.

„Noorte Elu“

tellimisi wõtawad vastu:

Arutülas — Julius Liiwaf, Miku talus.
Haapsalus — M. Tohwer, Uus Aleksandri tn. 8a.
Kehras — K. Märtnann, Baptisti palvemajas.
Keilas — M. Maasing, kauplus „Ualbus.“
Martnas — J. Kõrgejaar, Lahtru wald.
Noarootsis — E. Tannebaum, kiriku mõis.
Narwas — Joh. Wink, Westervalli tn. 16—27.
Paides — H. Siiber, Wäikelaste koolis.
Pärnus — M. Wilgats, S. Sepa tn. nr. 12.
Rakweres — W. Saffen, Posti tn. 7—2.
Rahklas — E. Koozman, Simuna Rahkla.
Ristil — Remberg, postkontoris.
Ruilas — Aunan, Ruila wallas Kotmardi talu.
Tallinnas — Kotsepu tn. nr. 6—2.
 H. Ollisjaar — Seltsimees S. Karja tn. 20.
 H. Wendt — Luise tn. nr. 11.
 J. Peipmann — Allika tn. 5—6.
Wiimsis — Wold. Wiit, Rummu küla, Liiva talu.

Teen igasuguseid

kellasepa töid.

Tellimisi võib ära anda Tallinnas:
 Narwa mnt. 41—3, ehk „Seltsimehe“ kassapidajale või töökotta Willardi tänav 3—10 (hoowis).

Terwitades wend

G. Henny.

I. Tallinna matuse Talituse äri

Lai tänav nr. 2, kõnetr. 698.

Seal võib leida kõik, mis matuse korral tarwis läheb. Omal surnuwankrid

Aust. w. I. Sakeus.

R.Ü. „Külwaja“ trükk, Keilas.

Hind 15 marka.